

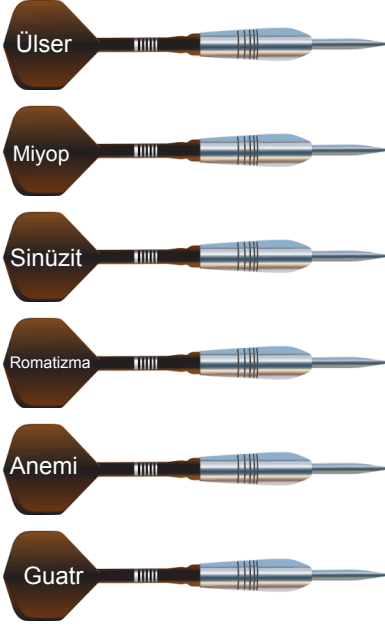
6.SINIF 6. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

FEN BİLİMLERİ

Bu kitapçık BİNGÖL Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

Dart Tahtası

Dart tahtasında yer alan 5, 6, 7, 8, 9 ve 12 numaralı bölgelerde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

- 5. Bölge:** Kas, iskelet ve bağların hareket sisteminde oluşan ağrı ve hareket kısıtlılığı ile birlikte seyreden kronik bir hastalıktır.
- 6. Bölge:** Sinüs boşluklarının iltihaplanması ile oluşur.
- 7. Bölge:** Mide sıvısının mide ve ince bağırsakta meydana getirdiği yaralardır.
- 8. Bölge:** İyot eksikliğinde tiroit bezinin yavaş çalışmaya başlaması ve şişmesi sonucunda oluşur.
- 9. Bölge:** Uzağı iyi görememe şeklindeki göz kusurudur.
- 12. Bölge:** Demir eksikliğine bağlı olarak kanımızdaki alyuvar sayısının azalmasına neden olan bir hastalıktır.

Ada; Ülser, Katarakt, Sinüzit, Romatizma, Anemi ve Guatr hastalıkları yazılan okları dart tahtasında bulunan uygun bölgelere atacaktır.

Buna göre Ada okları hangi bölgelere atmalıdır?

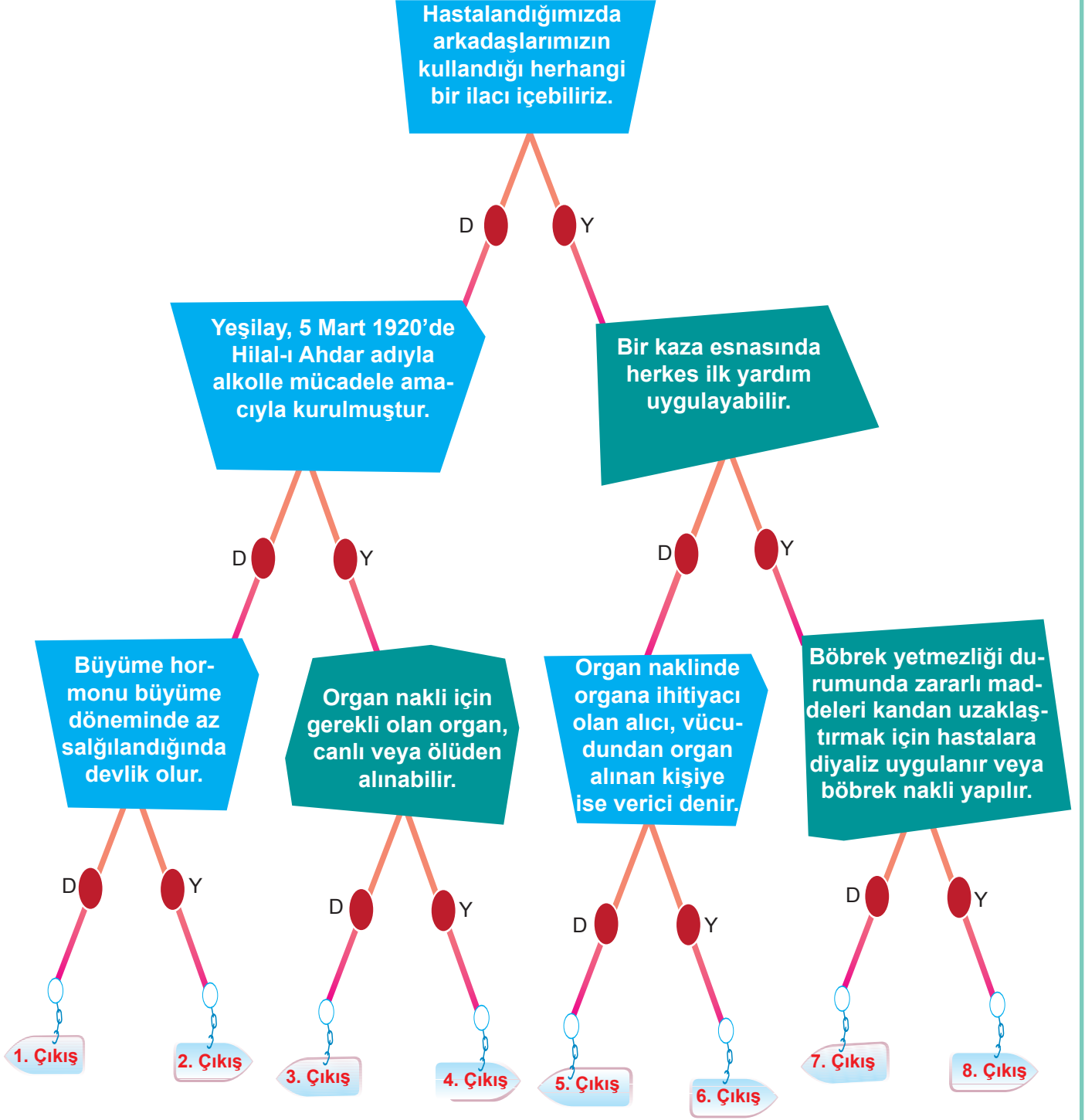
Ülser ;.....
Guatr ;.....
Miyop ;.....

Romatizma ;.....
Anemi ;.....
Sinüzit ;.....

2. Boşaltım sistemi sağlığı için aşağıda tabloda verilenlerden doğru olanlara ✓, yanlış olanlara ✗ işareti koyunuz.

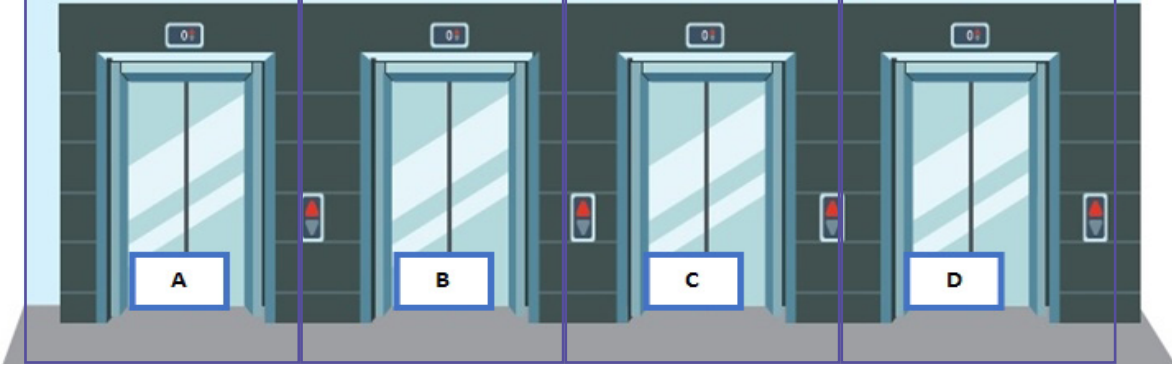
1. Soğuktan korunmalı ve vücut temizliğine özen göstermeliyiz.	
2. İdrarımızı uzun süre tutmalıyız.	
3. Kalsiyum içeren besinleri çok fazla tüketmeliyiz.	
4. Dengeli ve sağlıklı beslenmeli, günde en az 1,5 litre su içmeliyiz.	
5. Zararlı alışkanlıklardan uzak durmalı, aşırı tuzlu ve baharatlı besinler tüketmemeliyiz.	

3. Aşağıda verilen ifadeleri soldan başlayıp okuyarak bunların doğru ya da yanlış olduğuna karar veriniz. Buna göre doğru çıkışın hangisi olduğunu bulunuz.

4. Sağlıklı beslenme vücudumuzdaki sistemlerin düzenli çalışması ve hastalıklardan korunmamız için büyük bir öneme sahiptir. Aşağıdaki asansörlerin üzerinde çıktıkları kattaki restoranların menüleri yazmaktadır.

<u>Öğle Yemeği Tabağı</u>	<u>Öğle Yemeği Tabağı</u>	<u>Kahvaltı Tabağı</u>	<u>Kahvaltı Tabağı</u>
1. Fırında Balık 2. Tam Tahıllı Ekmek 3. Marul Domates 4. Ayran 5. Portakal	1. Pizza 2. Mevsim Salata 3. Ketçap Mayone 4. Kola	1. Süt 2. Buğday Ekmek 3. Peynir 4. Yeşillik 5. Yumurta 6. Fıstık Ezmesi	1. Kahve 2. Şekerli Tahıllar 3. Yağlı Ekmek 4. Ayran 5. Kızartma

- a) Çalıştığı iş yerinde kahvaltı yapan ve öğle yemeği yiyen Ayşe sağlıklı ve dengeli beslenmeye dikkat eden bir kişidir. Buna göre Ayşe kahvaltı ve öğle yemekleri için hangi asansörlere binmelidir?

Empty dashed orange box for answer a)

- b) Sağlıklı ve dengeli beslenmek için nelere dikkat etmeliyiz?

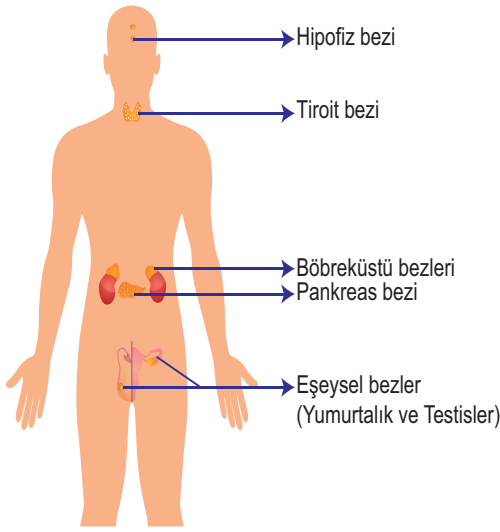
Empty dashed orange box for answer b)

5. Aşağıdaki tabloda bir takım davranışlar yer almaktadır.

Kişinin mutlu bir ergenlik geçirmesi için ailenin yerine getirmesi gereken davranışlar ✓ işaretiyle, ailenin kaçınması gereken davranışları ise ✗ işaretiyle belirtiniz.

1. Çocuklarının arkadaş çevresine doğrudan müdahale edilmeli.	
2. Çocuğun yetişkin bir birey olmaya ilk adımı attığının farkında olunmalı.	
3. Gerektiğinde profesyonel yardımdan kaçınılmalı.	
4. Özel alan ve mahremiyete saygı göstermeli.	
5. Tutarlı sınırlamalar getirilmeli.	
6. Çocuğunu eleştirmeye ve yargılamaya başlamalı.	
7. Çocuğuyla çatışmaya sebep olsa bile gerçeği söylemeli.	

6. Aşağıda özellikleri verilen iç salgı bezlerinin adlarını karşılarındaki boşluğa yazınız.

1. Kan şekerini düzenler :.....
2. Büyüme hormonu salgılar :.....
3. Korku heyecan anlarında kalp atışlarını düzenler :.....
4. Birbirine zıt çalışan hormonları salgılar :.....
5. Vücuttaki kimyasal olayların düzenlenmesini sağlar:.....
6. Tiroksin hormonunu salgılar :.....
7. Üreme hücrelerinin üretilmesini sağlar :.....
8. Adrenalin hormonunu salgılar :.....
9. Cinsiyet özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlar :.....
10. İç salgı bezlerinin denetlenmesini sağlar :.....

7. Erkek ve kızlarda meydana gelen ruhsal ile bedensel değişimleri verilen tabloya göre sınıflandırınız.

Ergenlik dönemindeki değişimler	Bedensel	Ruhsal	Erkek	Kız
1. En ufak problemlerde bile öfke patlaması yaşamak.				
2. Sakal ve bıyık oluşmaya başlar.				
3. Kendine zarar vermeye çalışmak.				
4. Yağ dokusunun gelişimiyle beraber sivilce oluşunun gerçekleşmesi.				
5. Yumurta hücresinin üretilmeye başlanması.				
6. Durmaksızın hareket halinde olmak ya da fiziksel olarak yavaşlamak.				

8. Sinir sistemi ile ilgili karışık verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz.

- a)

--	--	--	--	--	--	--	--

 KİCYENİB
- b)

--	--	--	--	--

 YNİEB
- c)

--	--	--	--	--	--	--	--

 MLKUİORİ
- d)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 İKLİOSRUMİNOAĞ

9 Aşağıda görevleri verilen iç salgı bezlerini uygun bir şekilde boşluklara yerleştiriniz.

(Hipofiz Bezi---Pankreas Bezi---Tiroit Bezi---Böbreküstü Bezi---Eşeyssel Bezler)

- a. Tiroksin hormonu salgılar (.....)
- b. Beynin alt kısmında nohut büyüklüğünde bezdir (.....)
- c. İç salgı bezleri ile sinir sistemi arasındaki uyumu sağlar (.....)
- d. Kan şekerini düzenler (.....)
- e. Salgıladığı hormon az salgılanırsa cücelik; fazla salgılanırsa devlik meydana gelir (.....)
- f. Gırtlığın altında, soluk borusunun önünde yer alır (.....)
- g. Adrenalin hormonu salgılar. (.....)
- h. Büyüme hormonunu salgılar (.....)
- i. İnsülin ve glukagon hormonlarını salgılar (.....)
- j. Ergenlik döneminde dişi ve erkeğe ait özelliklerin oluşmasını sağlar. (.....)
- k. İç salgı bezlerinin çalışmasını denetler ve düzenler (.....)
- l. Salgıladığı hormon vücudumuzdaki kimyasal olayları düzenler (.....)

10. Aşağıda verilen reflexlerden, doğuştan gelenleri "D", sonradan kazanılanları ise "S" harfi ile boş bırakılan yerlerde belirtiniz.

1. Yeni doğan bebeğin emme davranışı.	
2. Limon görünce ağzın sulanması.	
3. Dans etmek.	
4. Ağıza alınan lokmanın çiğnenmeye başlanması ve yutulması.	
5. Bisiklet sürmeyi öğrenmek.	
6. Diz kapağına vurulduğunda bacağın hareket etmesi.	
7. Karanlık ortamda göz bebeklerinin büyümesi.	
8. Örgü örmek.	
9. Ele sıcak bir cisim değdiğinde elin geri çekilmesi.	
10. Yüksek ses duyulunca irkilmek.	

11. Aşağıda “İç Salgı Bezleri ve Hormonlar” parçasının bazı kısımları eksik olarak verilmiştir. Tablodaki ifadeleri uygun bir şekilde kullanıp cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz. (Tablo içinde belirtilen kavramlar birden fazla kullanılabilir.)

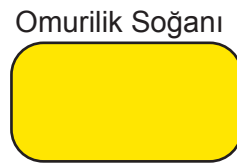
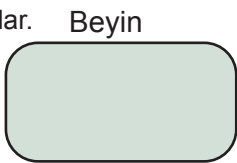
Hipofiz bezi	Böbrek üstü bezleri
Adrenalin	Pankreas
Büyüme hormonu	İnsülin
Glukagon	Tiroit bezi
Tiroksin	Eşeyssel bezler

İÇ SALGI BEZLERİ VE HORMONLAR

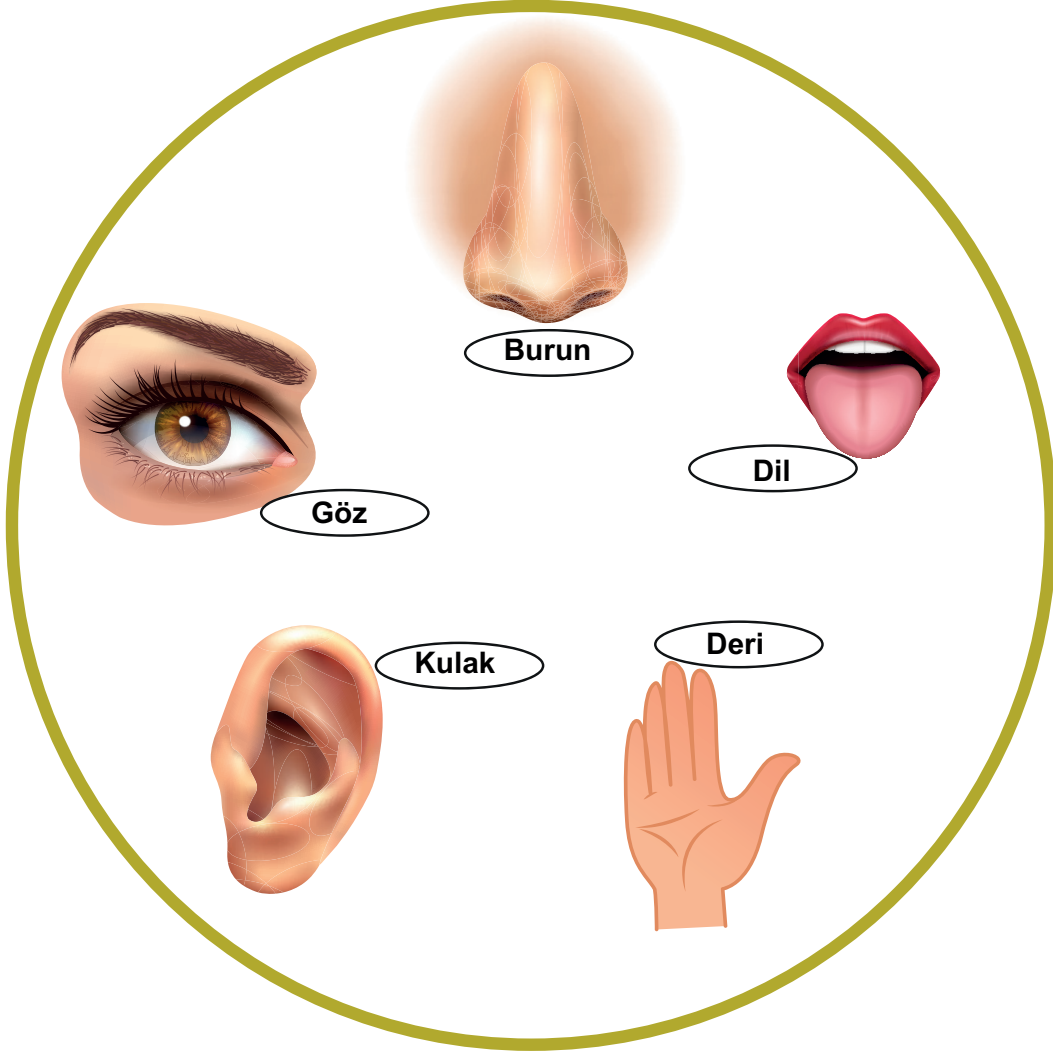
....., beynin altına ince bir uzantıyla bağlanmış, nohut büyüklüğünde bir iç salgı bezidir.nin salgıladığı birçok hormon vardır. Bu hormonlardan biridur. Çocukluk ve ergenlik döneminde etkili olan, vücudun büyümesi için gereklidir., soluk borusunun iki yanında, gırtlığın altında bulunan bir iç salgı bezidir.,hormonu salgılar. Bu hormonu düzenli salgılayabilmek için iyottan yararlanır.nin salgıladığıhormonunun miktarı, korku anında ve stres altında artar., vücudu savunmaya hazırlar ve kasların son derece kuvvetli hâle gelmesini sağlar.tan salgılanan iki çeşit hormon bulunmaktadır. Bunlarvehormonlarıdır. Bu iki hormonun görevi, kandaki şeker metabolizmasını düzenlemektir. kandaki şeker miktarı azaltırken;.....arttırır., üreme ile ilgili olan bezlerdir. Bu bezlerin iki önemli görevi vardır. Birincisi üreme hücrelerini oluşturmak, ikincisi de erkeklik ve dişilik hormonlarının salgılanmasını sağlamaktır.

12. Aşağıda sinir sistemi organlarının görevleri verilmiştir. Görevlerin başlarındaki harfleri uygun kutucuklara yerleştiriniz.

- Vücudumuzun dengesini sağlar.
- Vücudun reflekslerini kontrol eder.
- Konuşma ve istemli hareketlerin gerçekleşmesini sağlar.
- Vücut sıcaklığını ayarlar.
- Susama ve acıkmayı kontrol eder.
- Hayal kurma, irade ve hatırlama gibi etkinlikleri kontrol eder.
- Uyku, uyanıklık durumlarını kontrol eder.
- Duyu organlarını kontrol eder.
- Gelen bilgileri değerlendirir ve ne yapılması gerektiğini bildirir.
- Solunum, dolaşım gibi işlevlerden sorumlu iç organların yönetimini sağlayan merkezleri içerir.
- Öksürme, hapsirme, yutkunma, kusma gibi olayları kontrol eder.
- Kan basıncını ayarlar.
- Vücudun duruşunu düzenler.
- Çevresel sinir sistemi ile beyin arasında bağlantı kurar
- Hormonların salgılanmasını kontrol eder.
- Kol ve bacak kaslarının birbiriyle uyumlu çalışmasında beyne yardım ederek hareketlerimizin dengeli olmasını sağlar.

13. Duyu organlarımıza ait duyu sinirlerinin yoğun olarak bulunduğu yerleri aşağıda verilen boşluklara uygun şekilde yazınız.

Göz	
Burun	
Kulak	
Dil	
Deri	

14. Aşağıdaki metinde boş bırakılan yerleri verilen kelimeler ile uygun şekilde doldurunuz.

devlik

guatr

pankreas

cücelik

tiroksin

adrenalin

Büyüme hormonunun vücutta az salgılanmasıyla fazla salgılanmasıyla oluşur. Tiroit bezinin yeteri kadar hormonu salgılamadığı durumlarda hastalığı ortaya çıkar. Şeker hastalığına neden olan insülin hormonu bezinden salgılanır. Korku ve heyecan anında böbrek üstü bezinden hormonu salgılanır.

15. Aşağıda verilen hastalıkları uygun tanımlara göre eşleştiriniz.

a) Şaşılık

..... Göz kaslarının uyumsuz çalışmasıdır.

b) Renk Körlüğü

..... Yakını iyi görme, uzağı görememe hastalığıdır.

c) Astigmatizm

..... Kırmızı ve yeşil renklerini ayırt edememe durumudur.

d) Miyop

..... Cisimleri bulanık görme hastalığıdır.

16. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan kısımları verilen kelimeler ile uygun şekilde doldurunuz.

miyop

hipermetrop

kornea

sarı leke

göz bebeği

iris

1. Gözün ağ tabakasında görüntünün ters olarak oluştuğu kısma denir.
2. Göze rengini veren renkli kısma denir.
3. Yakını iyi görememe göz kusuru.....dur.
4. İrisin ortasında gelen ışığa göre büyüyüp küçülen bulunur.
5. Gözün ön kısmında ışığı kıran saydam tabakaya denir.
6. Uzağı iyi görememe göz kusurutur.

17. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanların başına 'D', yanlış olanların başına ise 'Y' harfi yazınız.

- a. () Böbrek nakli sadece beyin ölümü gerçekleşmiş kişilerden yapılabilir.
- b. () Bitkisel hayattaki kişilerin organları bağışlanabilir.
- c. () Organ bağışında din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı gözetilmez.
- d. () Ölen her kişinin organları nakil yapılabilir.
- e. () Organ bağışı yapabilmek için 18 yaşını doldurmuş olmak gerekir.
- f. () Sağlıklı bir bireyin akciğerinden bir parça alınıp nakil yapılabilir.

18. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanların başına 'D', yanlış olanların başına ise 'Y' harfi yazınız.

- Bir sistem çalışmasa da diğer sistemler sorunsuz çalışmaya devam eder.
- Sigara ve uyuşturucu gibi maddeler iç salgı bezlerine zarar vermez.
- Dengeli ve düzenli beslenmek, denetleyici ve düzenleyici sistemimizin çalışmasını olumlu etkiler.
- Omuriliği zedelenen biri denge kurmakta güçlük çeker.
- Beyincikle birlikte görev yapan yapı kulakta bulunan yarım daire kanallarıdır.
- Beyincikte meydana gelen bir hasar refleks oluşumunu engeller.
- İnsan vücudundaki sistemler birbirleri ile uyum içinde çalışırlar.
- Sinir hücrelerinin zarar görmesi felce neden olabilir.
- Denetleyici ve düzenleyici sistem vücudumuzda sadece solunum sisteminin kontrolünden sorumludur.
- Denetleyici ve düzenleyici sistemler iç salgı bezleri ve sinir sisteminden oluşur.

19. Aşağıda verilen hastalıkları uygun sistemlere göre eşleştiriniz.

a) Sindirim sistemi

1. Tansiyon

b) Destek ve hareket sistemi

2. Astım

c) Solunum sistemi

3. Ülser

d) Boşaltım sistemi

4. Guatr

e) Dolaşım sistemi

5. Romatizma

f) Denetleyici ve düzenleyici sistem

6. Böbrek yetmezliği

20. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanların başına 'D', yanlış olanların başına ise 'Y' harfi yazınız.

- Duyu reseptörleri çevremizdeki uyarıları alır değerlendirir ve uygun bir tepki verir.
- Burunda koku almaçlarının en yoğun olarak bulunduğu kısım sarı benektir.
- Koku ve tat alma duyumuz birbirinden bağımsız olarak çalışır.
- Diş çürükleri, aşırı sıcak ve soğuk yiyecekler ve vitamin eksikliği dil hastalıklarına yol açabilir.
- Şaşılık doğuştan gelen ve tedavisi olmayan bir göz kusurudur.
- Egzama, kurdeşen, sedef, akne, mantar hastalığı deri hastalıklarıdır.
- Derimize renk veren maddeler alt derimizde bulunur.
- Gözün renkli kısmına kornea adı verilir.
- Miyop göz kusuru yakını iyi görüp uzağı iyi görememe rahatsızlığıdır..
- Dermatoskop: Deri hastalıklarının teşhisinde kullanılan bir alettir.

21. Verilen davranışlar duyu organlarının sağlığı açısından olumlu ise ✓, olumsuz ise ✗ olarak işaretleyiniz.

Davranışlar	
1. Diş çürüklerini bekletmeden tedavi ettirmek.	
2. Kulakları sert cisimlerle karıştırmak.	
3. Güneşli günlerde güneş kremi kullanmak.	
4. Burnumuzdaki kılları koparmak.	
5. Temiz olmayan havuzlarda yüzmek.	
6. Ne olduğunu bilmediğimiz maddelerin tadına bakmak.	
7. Diş fırçamızı belli aralıklarla yenilemek.	
8. Güneşli günlerde güneş gözlüğü takmak.	

22. Aşağıda verilen tablolarda duyu organları ile ilgili verilen ifadeleri açıklamalar ile eşleştiriniz.

1.	Hipermetrop Bazı besinlerin tadını alamama durumudur. Doğuştan gelen kalıtsal bir hastalıktır. Tedavisi yoktur.
2.	Dermatoskop Gözün renkli kısmına verilen addır.
3.	İşitme cihazı Koku almaçlarının en yoğun bulunduğu kısımdır.
4.	Sarı bölge İşitme engelli bireyler çevreleriyle iletişim kurarken dudak okuma ve beden hareketleriyle konuşurlar.
5.	Dil iltihabı Gözde görüntünün ters olarak oluştuğu yerdir.
6.	Sarı leke Göz kusurunda yakını görememe durumudur.
7.	İris İşitme kaybında kullanılan bir alettir.
8.	Şaşılık Tat alma organında görülen kızarıklıklar ve içi su dolu kabarcıklardır.
9.	İşaret dili Deri hastalıklarının teşhisinde kullanılan alettir.
10.	Tat körlüğü Göz kaslarının uyumsuz çalışması sonucu oluşur.

23. Aşağıda verilen cümleleri uygun kelimelerle tamamlayınız.

Miyop

Sarı Benek

Duyu Reseptörleri

Sarı Bölge

Dermatoskop

Tat Körlüğü

Göz Bebeği

Östaki Borusu

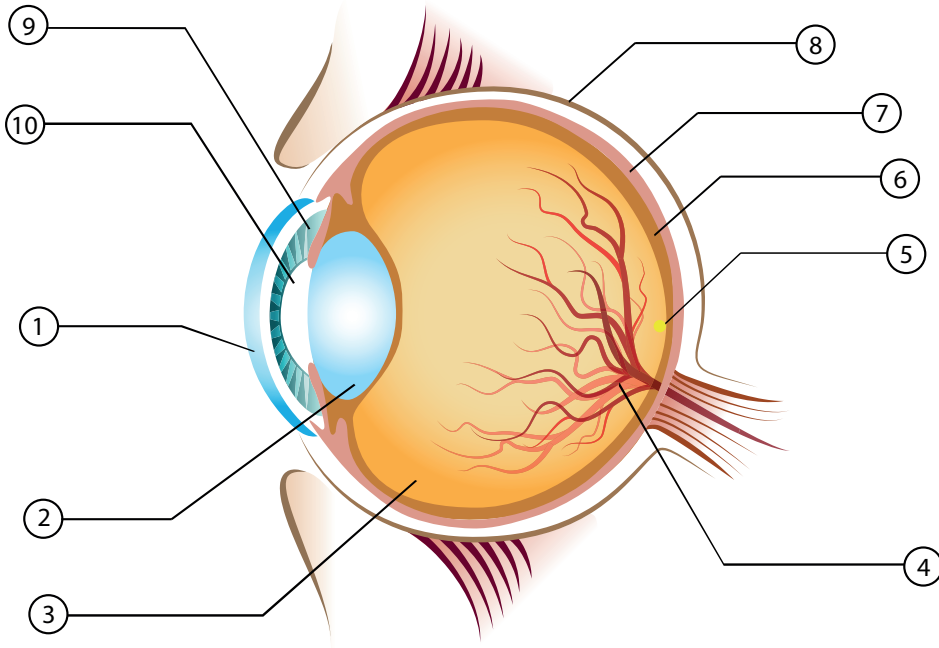
Hipermetrop

Katarakt

- Yakını iyi görememe göz kusuru, uzağı iyi görememe isegöz kusurudur.
- Burunda koku almaçlarının en yoğun olarak bulunduğu yere.....denir.
- Orta kulakta bulunan, kulak içindeki basıncı dengeler.
- Göz merceğinin saydamlığını kaybetmesi sonucu oluşan lazer ameliyatı ile tedavi edilebilir.
-doğuştan gelen kalıtsal bir hastalıktır. Tedavisi bulunmamaktadır.
- Gözde görüntünün ters olarak oluştuğu yere.....denir.
- Karanlık bir ortamdan aydınlık bir ortama çıkarkenküçülür.
- Deride dokunma, soğuk, sıcak ve ağrı gibi durumları algılayan.....bulunur.
- Deri hastalıklarının teşhisinde.....aleti kullanılmaktadır.

24. Aşağıda verilen şekilde göz ile ilgili kısımları doldurunuz.

GÖZÜN KISIMLARI

25. Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları verilen kelimeler ile uygun şekilde doldurunuz.

bol su

aşırı sıcak ya da aşırı soğuk

Kulak

çamaşır suyu

keskin kokulu

- Deriye zarar veren tuz ruhu,....., böcek ilacı gibi maddeler ile temas etmemeye özen göstermeliyiz. Eğer bu maddelerle temas edersek o bölgeyi hemen ile yıkamalıyız.
- Burun sağlığını korumak için ne olduğunu bilmediğimiz ve maddeleri koklamamalıyız.
- Dil sağlığımızı korumak için yiyecek ve içeceklerden kaçınmalıyız.
- sağlığımızı korumak için sivri uçlu bir cisim ile temizlemeye çalışmamalıyız.

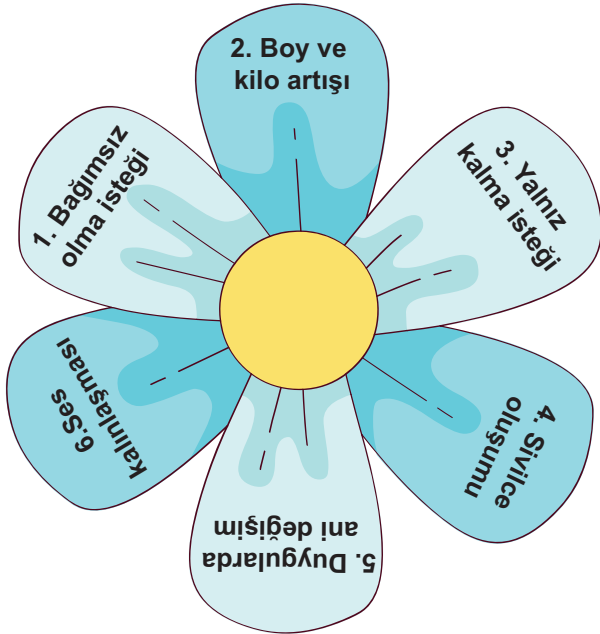
26. Ergenlik döneminde yaşanan sorunları bazı bireylere daha kolay atlattırken bazı bireylere ise daha çok zorlanarak atlatabilmektedirler.

Bir öğrencinin ergenlik dönemindeki doğru davranışları ✓ , yanlış davranışlarını ise ✗ işaretiyle belirtiniz.

Davranışlar	Doğru	Yanlış
1. Düzenli ve dengeli beslenmek.		
2. Alkol ve uyuşturucu kullanmak.		
3. Arkadaş çevresinin her istediğini yapmak.		
4. Ailesi ile iletişimi artırmak.		
5. Yaşadığı sorunlarda bir uzmandan yardım almak.		
6. Vaktini boş geçirmek.		
7. Spor yapmak.		
8. Sosyal etkinliklere katılmak.		

27. İnsanın doğal gelişim süreçlerinden biri olan ergenlik döneminde bedensel ve ruhsal olarak birçok değişim meydana gelmektedir. Bu değişimlerden bazıları numaralandırılarak bir papatyanın yapraklarına yazılmıştır.

Papatya üzerine numaralandırılan bu değişimlerden ruhsal olan değişimlerin yazılı olduğu yaprakları kopardığımızda elde ettiğimiz papatyanın son şeklini aşağıdaki tabloya çizersiniz.

28. Sağlığımızı korumak için dikkat etmemiz gereken bazı bilgilerin yer aldığı afişlerin hangi sistemle ilgili olduklarını numaralandırılarak verilen boşluklara yazınız.

1

Yük kaldırılırken dengeli tutulmalı ve dizler bükülerek ağırlık dizlere verilmelidir.

3

Kan akışını engelleyecek kadar çok dar giysiler giyilmemelidir.

2

Aşırı acı, baharatlı, ekşi, yağlı, tuzlu, çok sıcak ya da soğuk besinler tüketilmemelidir.

4

Hava kirliliği olan yerlerde ve zehirli maddelerle çalışılırken havayı süzen koruyucu maske takılmalıdır.

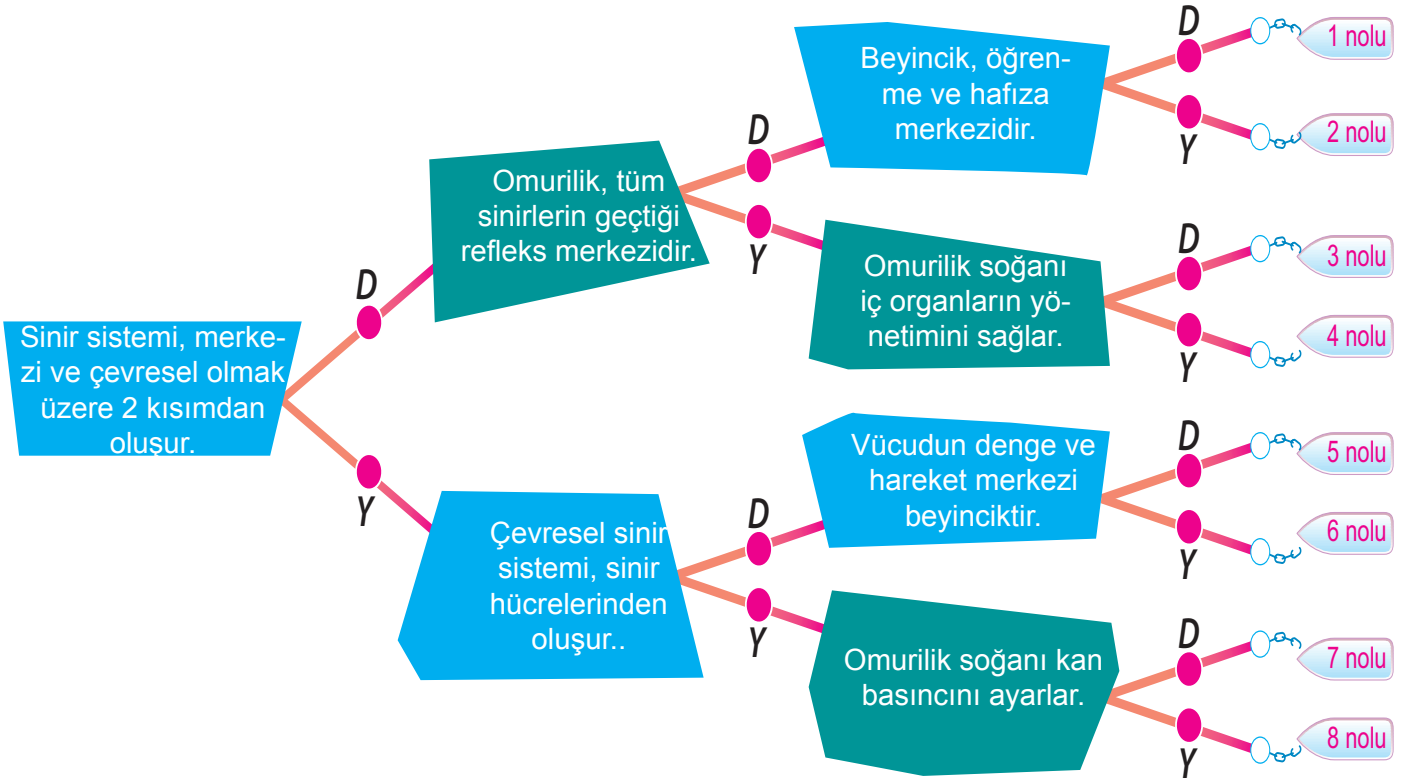
1.....

2.....

3.....

4.....

29. Kağan ve Can sinir sistemiyle ilgili aşağıdaki Doğru (D) -Yanlış (Y) etkinliğini birlikte yapmaya başlamışlardır. En soldan başlayarak, Kağan tüm sorulara hatasız cevaplayarak çıkışa ulaşırken, Can ise tüm sorulara hatalı cevaplayarak başka bir çıkışa ulaşmıştır.

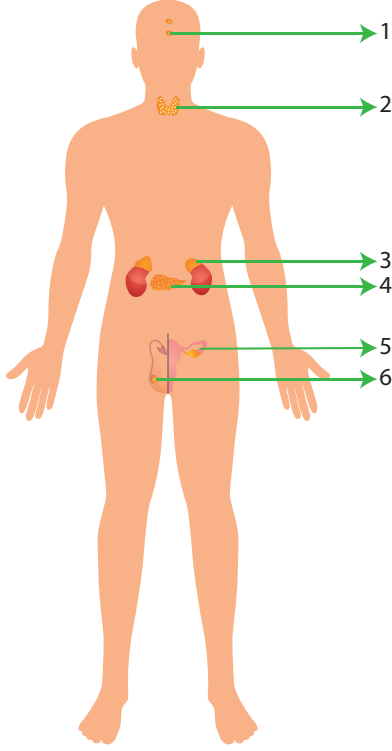

Bu etkinlik sonucunda Kağan ve Can'ın ulaştığı numaraları aşağıdaki boşluğa yazınız.

Kağan	Can

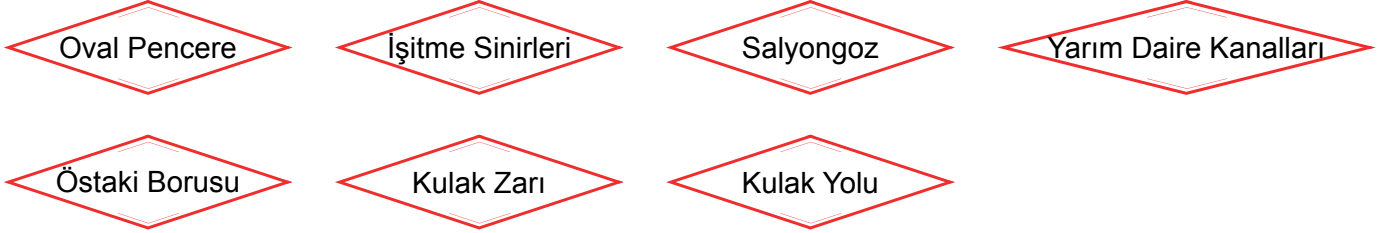
30. Vücudumuzdaki iç salgı bezleri şema üzerinde numaralarla gösterilmiştir.

Bu numaralara karşılık gelen iç salgı bezlerinin isimlerini yazarak görevleriyle eşleştiriniz.

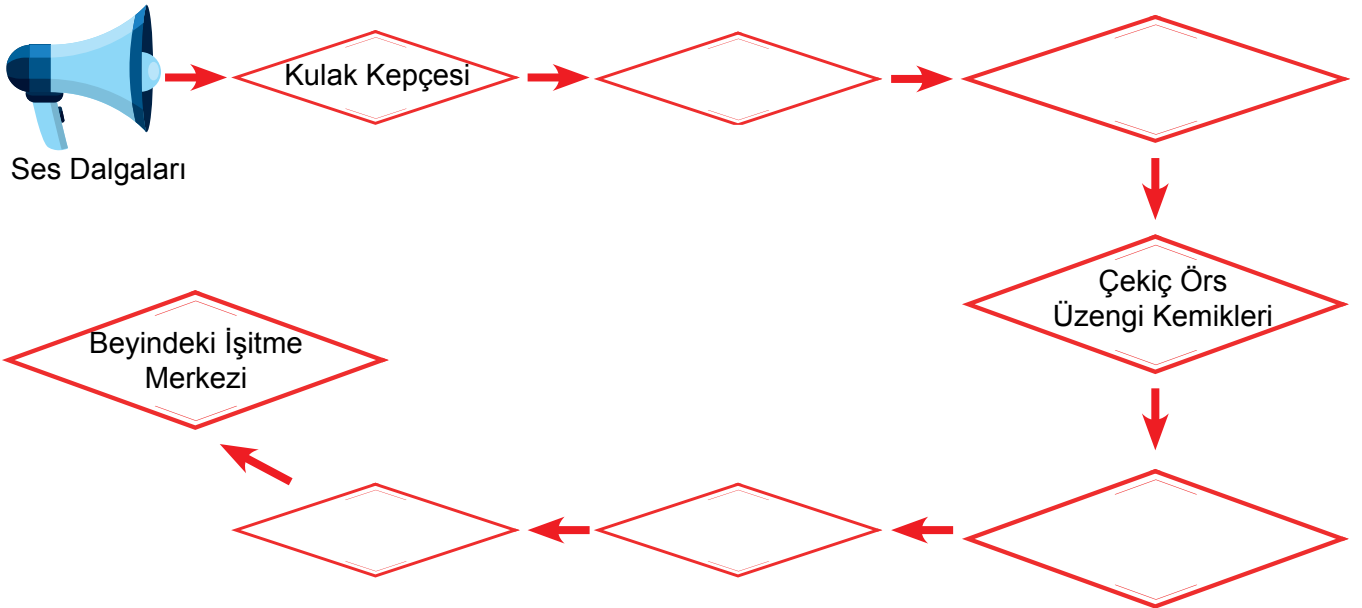
İç Salgı Bezleri		İç Salgı Bezlerinin Görevleri	
1.		Dişilik hormonlarının salgılanmasını sağlar.
2.		Vücuttaki kimyasal olayların düzenlenmesinde görevlidir.
3.		Vücudun büyümesi için gereklidir.
4.		Korku, heyecan anında salgılanır.
5.		Kan şekerini ayarlar.
6.		Erkeklik hormonlarının salgılanmasını sağlar.

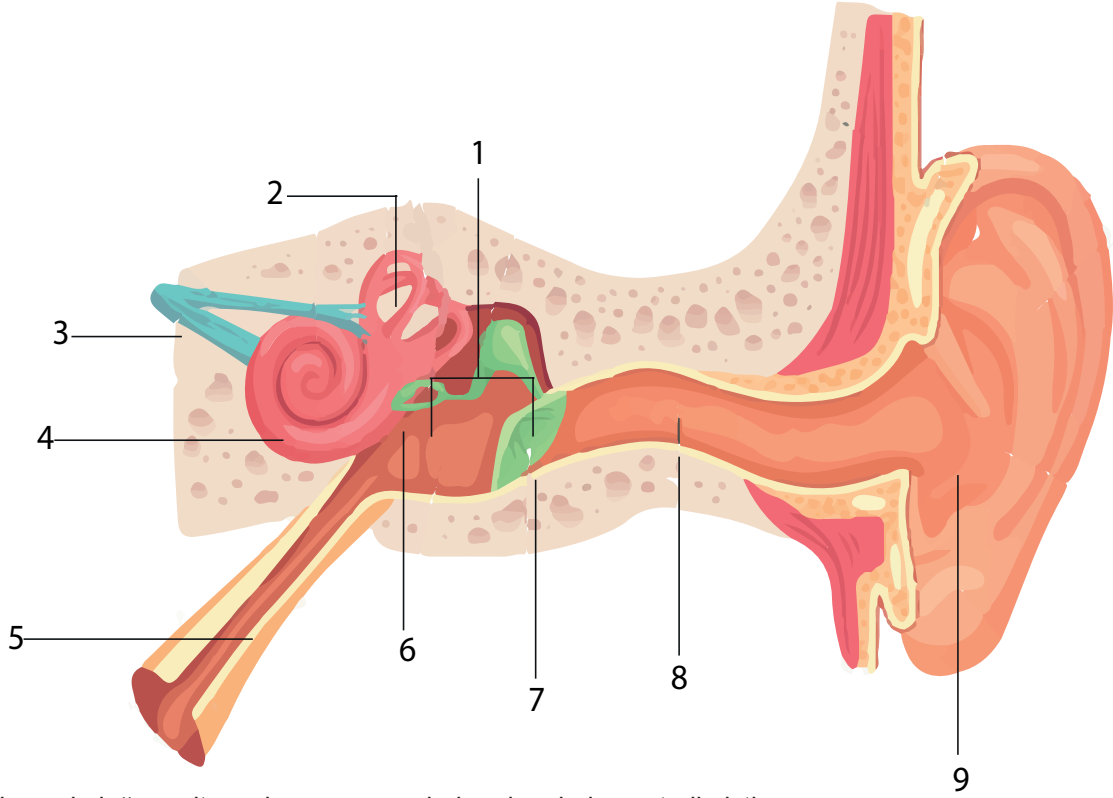
31.

İşitme olayında ses dalgalarının kulakta izlediği yol aşağıdaki gibi şematize edilmiştir.

Şemada boş bırakılan yerlere tabloda verilen yapılardan uygun olanları yazınız.

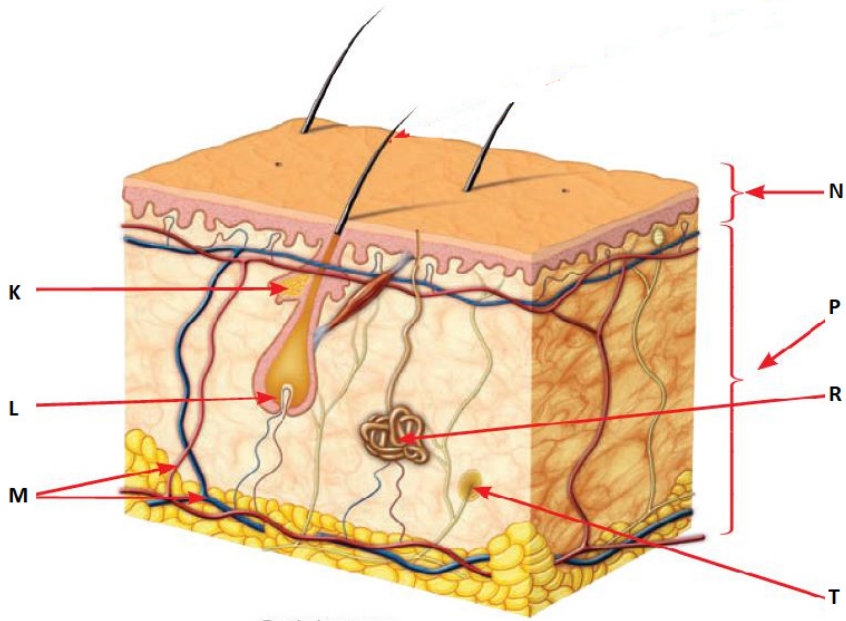

Yukarıda insan kulağına ait yapılar şema üzerinde rakamlarla gösterilmiştir.

Buna göre rakamlara karşılık gelen yapıların adlarını yazarak görevleriyle eşleştiriniz.

Kulağın Kısımları			Kısımların Görevleri	
1.	Çekiç- örs ve üzengi kemikleri	f..	a.	Ses dalgalarını toplamak.
2.	b.	Vücudun dengesini sağlamada görev alır.
3.	c.	İçinde ses uyarılarını algılayan yapılar bulunur.
4.	d.	Orta kulak ile dış ortam arasındaki basınç farkını dengeler.
5.	e.	Dış kulak kanalından gelen ses dalgalarını alarak titreşime çevirir.
6.	f.	Kendisine ulaşan ses titreşimleri arttırarak oval pencereye aktarır.
7.	g.	Kulağa giren kirleri tutar ve kulağı korur.
8.	h.	Kulak kemiklerinden aldığı sesi iç kulağa iletir.
9.	i.	Salyangozdaki özel yapıların aldığı ses uyarılarını beyne iletir.

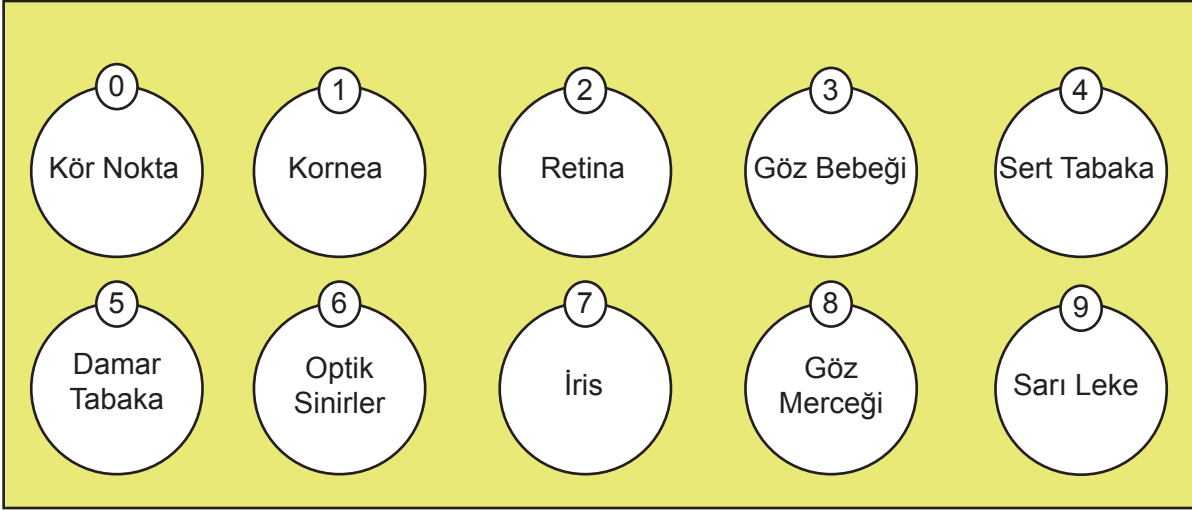
33. Vücudumuzun dış kısmında, vücudumuzu örten bir deri tabakası bulunur.

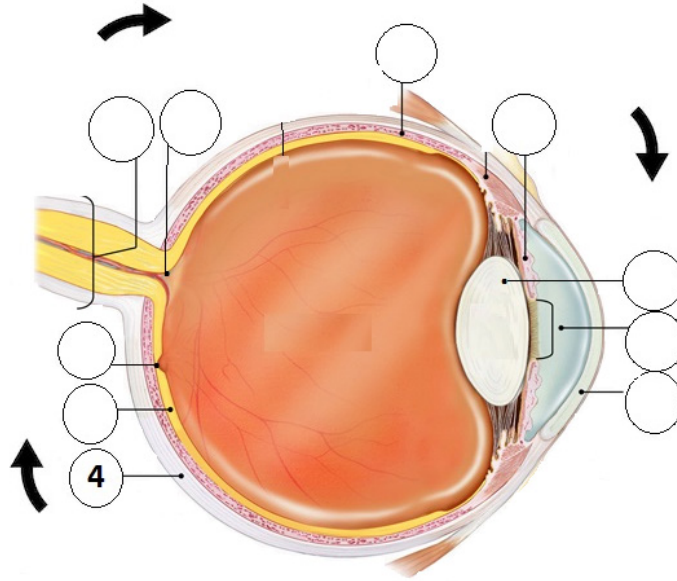
Bu deri tabakasına ait verilen kesitte harflerle belirtilen kısımlar ve görevleriyle ilgili olarak verilen ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1.	K yağ bezleridir. Görevi salgıladıkları yağlarla derinin yumuşak kalmasını sağlar.
2.	L kıl kökleridir.
3.	M kan damarlarıdır. Görevi sıcaklık, dokunma, acı ve basınç gibi uyarıları algılamaktır.
4.	N üst deridir. Görevi derinin alt kısımlarını korumaktır.
5.	P alt deridir. Deriye rengini veren özel yapılar burada bulunur.
6.	R sinirlerdir ve vücudumuzun her yerinde eşit sayıda bulunur.
7.	T ter bezleridir ve solunumda görevlidir.

34.

Gözün Şeması

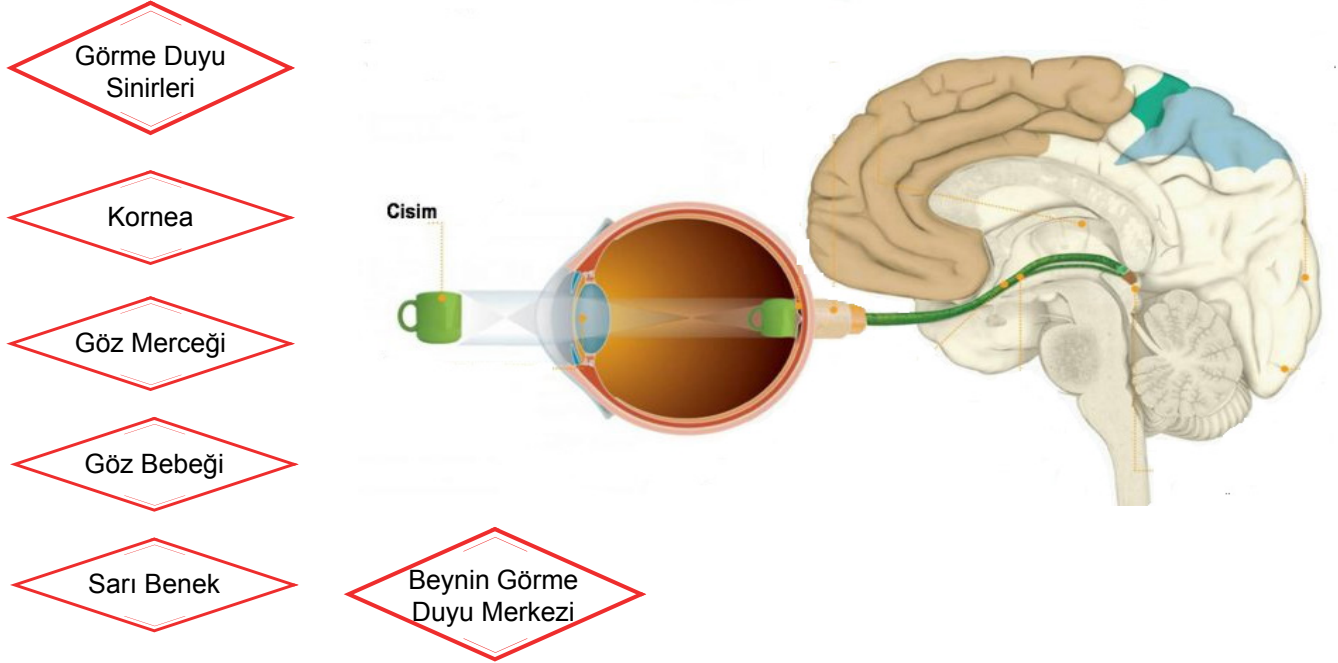

Yukarıda insan gözünün kısımlarına ait belirlenen rakamları göz şeması üzerindeki daireler içerisine yazarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a.	Oluşan sayıyı şemadaki ok işareti yönünde yazınız.	4.....
b.	Hangi numaralı yapılarda ışık kırılır?	
c.	Ağ tabakada göz merceğinin ışınlarının düştüğü ve görüntünün oluştuğu yer hangisidir?	
d.	Gözün renkli kısmı hangisidir?	
e.	Göze gelen ışığın şiddetine göre büyüyüp küçülen yapı hangisidir?	
f.	Gözün beyaz renkli kısmını oluşturan tabaka hangisidir?	
g.	Gözü besleyen damarların olduğu tabaka hangisidir?	
h.	Göz yuvarlağı, dıştan içe doğru oluşturan tabakalara göre numaralandırıldıktan sonra oluşan sayı kaçtır?	

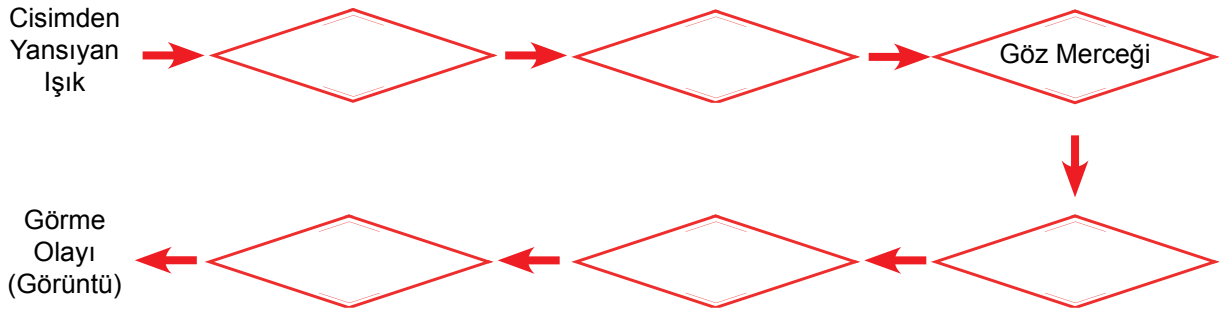
35.

Görme Olayı

Yukarıdaki resimde bir cismin görüntüsünün beyinde oluşumu gösterilmiştir.

Verilen resme bakarak, görme olayıyla ilgili aşağıdaki şemayı tamamlayınız.

36. Organ Bağışı, kişinin hayatta iken serbest iradesi ile tıbben yaşamı sona erdikten sonra doku ve organlarının başka hastaların tedavisi için kullanılmasına olanak tanır.

Kalp	Beyin	Pankreas
Akciğer	Karaciğer	Omurilik
Böbrek	İnce Bağırsak	Kornea

Verilen tabloda organ nakli yapılabilen yapı ve organlar boyanırsa tablonun son şekli nasıl olur?

A)

B)

C)

D)

37. Göz sağlığımız ile ilgili etkinlikte öğrencilerden numaralandırılarak verilen doğru bilgi taşıyan yumurtaları doğru sepetine yanlış bilgi taşıyan yumurtaları ise yanlış sepetine bırakmaları istenmiştir.

1
A vitamini içeren
besinler tüketmeliyiz.

2
Bilgisayar
ekranına karanlık
ortamda
bakmalıyız.

3
Yakın mesafeden TV
seyretmemeliyiz.

4
Az ışıklı
ortamlarda uzun süre
kalarak gözümüzü
dinlendirmeliyiz.

5
Düzenli aralıklarla
göz doktoruna
gitmeliyiz.

6
Kitap okurken kitapla
gözümüz arasında en az
10 cm mesafe olmasına
dikkat etmeliyiz.

Doğru Sepeti

Yanlış Sepeti

Buna göre aşağıdaki hangisinde etkinliğin hatasız tamamlanması gösterilmiştir?

	Doğru Sepeti	Yanlış Sepeti
A)		
B)		
C)		
D)		

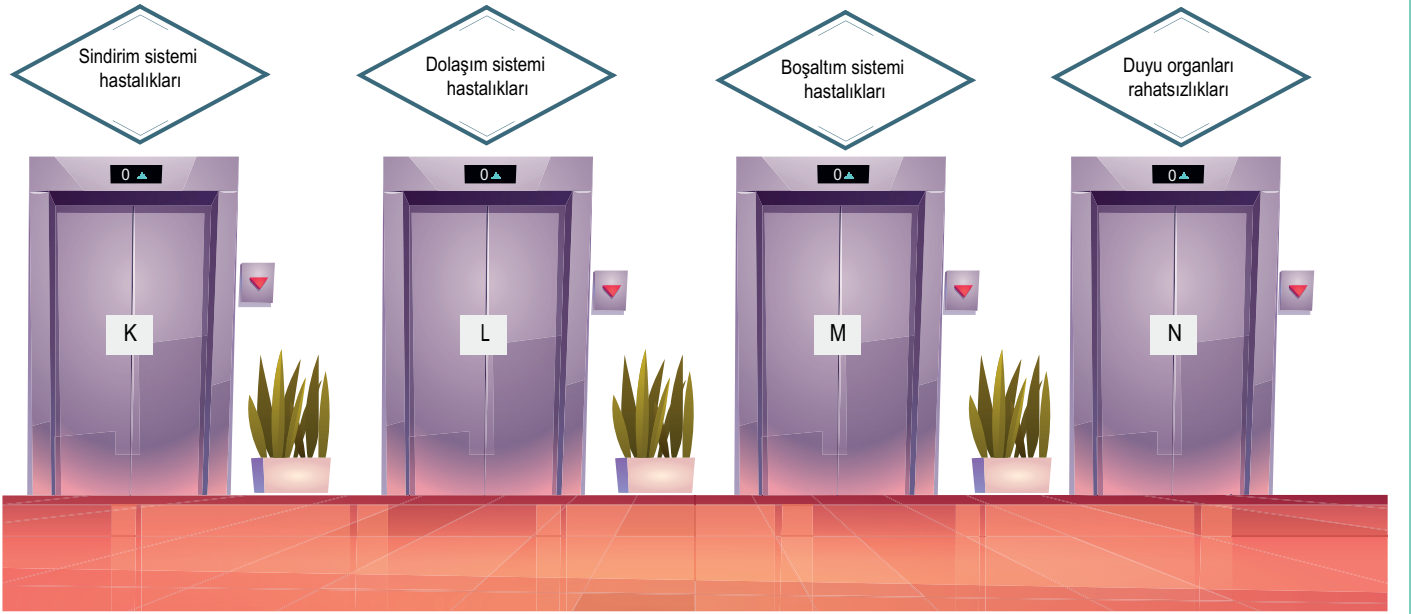
38. Ayşe, vücudumuzdaki sistem ve duyu organlarının sağlığı ile ilgili verilen ifadelerin doğru (D) veya yanlış (Y) olma durumlarını tabloda gösterildiği gibi belirtmiştir.

Vücudumuz için zararlı olan, birçok sistemde görevli yapı ve organları olumsuz etkileyen ve bağımlılık yapan alkol, sigara, uyuşturucu gibi maddelerden uzak durmalıyız.	D
Televizyonu daha iyi görmek için yakından seyretmeliyiz.	D
Yemek yerken acele etmemeli ve besinleri iyice çiğnemeliyiz.	D
Kan dolaşımını engellediğinden çok dar giysiler giymemeliyiz.	Y
Kalsiyum içeren bazı besinlerin fazla tüketilmesi de böbrek taşı oluşumunu etkiler.	Y

Tablosunu öğretmenine gösteren Ayşe, her hatasız cevap için 5 puan alacağına göre, bu işaretlemelerden kaç puan almıştır?

- A) 5
B) 10
C) 15
D) 20

39.

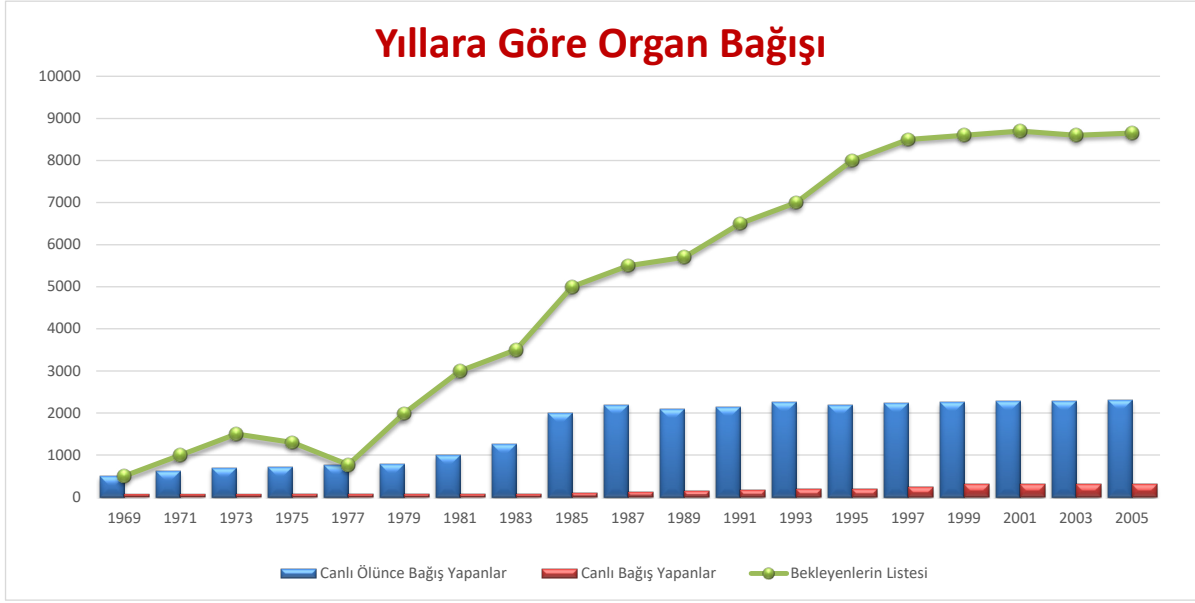
Yukarıdaki resimde bir hastanede bulunan ve üzerlerinde yazılan tedavi merkezlerine giden asansörler bulunmaktadır. Hastaneye gelen Elif, Fatma, Semih ve Şeyda hastalıklarının tedavileri için uygun asansörlere bineceklerdir. Elif, Fatma, Semih ve Şeyda'nın hastalıkları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Elif	Egzama
Fatma	Gastrit
Semih	Böbrek taşı
Şeyda	Damar sertliği

Buna göre, bu kişilerin binmeleri gereken asansörler hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>Elif</u>	<u>Fatma</u>	<u>Semih</u>	<u>Seyda</u>
A)	L	M	N	K
B)	N	K	L	M
C)	N	K	M	L
D)	K	L	N	M

40. Aşağıda Dokuz Eylül Üniversitesinin organ bağışıyla ilgili yapmış olduğu çalışmanın grafiği yer almaktadır.

Buna göre verilen grafiği inceleyen Umut, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Organ bağışında, canlı ölünce bağış yapanların oranı canlı bağış yapanlardan fazladır.
- B) Organ nakli bekleyenlerin sayısı 1969'dan 2005 yılına gelene kadar büyük bir artış göstermiştir.
- C) En fazla organ bağışının yapıldığı yıl 2003 yılıdır.
- D) Yapılan organ bağışı oranı, bekleyen hasta sayısına oranla yeterli değildir.

41. Duyu organlarının sağlığını korumak için alınması gereken önlemleri tartışan öğrenciler aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır.

Öğrencilerin ifadeleriyle ilgili yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Umut ve Selin aynı duyu organından bahsetmektedir.
- B) Eren'in ifadesi sadece burun sağlığını korumak için yapılması gereken bir davranıştır.
- C) Selin dil sağlığını korumak için yapılması gerekenlerden bahsetmiştir.
- D) Umut ve Ela burun sağlığını korumak için yapılması gereken doğru davranışları söylemiştir.

42.

BİNGÖL SPOR HABER

Bingöl'ün Genç ilçesinde "Spora Geç Kalma, Genç Kal" projesi kapsamında Murat Nehri'nde rafting yapılmaya başlandı. Proje kapsamında rafting için iki ayrı ekip kurularak temel eğitimler verildi. Temel eğitimlerini tamamlayan sporcular, Bingöl'de Murat Nehri'nde ilk rafting heyecanını yaşadı. Raftingde kauçuktan yapılmış küçük bir botla, azgın sularla mücadele edip, devrilmeden rafting parkuru tamamlanmaya çalışılıyor. Amatör olarak rafting yapmak isteyenler için yüzmeyi bilmek dışında kuvvetimizi ekonomik kullanmakta çok önemli. Bu sporla ilgili konuşan rafting sporcusu Serhat Koca " Rafting sporunda; heyecanı üst seviyede yaşadıklarını" belirtti.

Buna göre,

- I. Sporcuların rafting esnasında heyecan yaşamaları, böbreküstü bezinden adrenalin salgılanmasına neden olur ve adrenalin hormonu, metabolizmayı (biyolojik ve kimyasal değişimleri) hızlandırır.
- II. Sporcuların parkuru tamamlarken devrilmeden botta kalmaları, denge merkezi olan beyinciğin devrede olduğunu gösterir.
- III. Rafting sporcularının spor için gerekli olan yüzmeyi öğrenmesi sonradan kazanılan bir refleks olup omurliliğin kontrolündedir.

rafting sporu yapılırken meydana gelen durumlardan hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

43. Bir hastanenin yoğun bakım biriminde çalışan ve ilk yardım eğitimi alan Ayşegül, otobüs ile evine giderken bir kaza ile karşılaşmıştır. Ayşegül'ün kazaya müdahalesi otobüs şoförüyle konuşması aşağıdaki gibidir.

Ayşegül otobüs şoförüne ilk yardım eğitimi aldığını ve hemen 112'yi aramasını söyledi. Otobüs muavini ve yolculardan kuvvetli ve sakin birkaç kişiyi yanına alarak olay yerine gitti.

Ayşegül hemen ilk yardımcı olduğunu, sakin olmaları gerektiğini ve ateş, ışık vb. kullanmamalarını söyledi, arabalara baktı benzin sızıntısı yoktu, bir arabanın kontağı çalışıyordu kapattı.

Sıkışan sürücüyü nasıl olduğunu sordu. Cevap alınca endişe etmemesini söyleyerek kendini tanıttı. Yardım çağırdığını belirtti. Çocukların solunum ve nabızlarına baktı. Bir problem yoktu ancak, bir tanesinin bacağı kırık ve kanaması vardı. Annelerini ve diğer yaralıyı kontrol ettikten sonra yaralı çocuğun ve diğerlerinin ilk müdahalesini yaptı. O sırada ambulansın sesi duyuldu, yardım gelmişti. Ayşegül yaralıların taşınmasına yardım ederek gelen ekibe olayla ilgili gerekli bilgileri verdi.

Ayşegül'ün yaptıkları göz önünde bulundurularak ilk yardım ile ilgili verilenlerden hangisi söylenemez?

- A) Ayşegül'ün yaralı çocuğa yaptığı müdahale, ilk yardım temel uygulamalar kurtarma basamağıdır.
B) 112'yi aramak ilk yardım temel uygulamaları, bildirme basamağıdır.
C) Gerekli güvenlik önlemleri alındıktan sonra hastaların durumu kontrol edilmelidir.
D) Kaza bölgesinde bulunan herkes hasta veya yaralılara müdahale edebilir.

44.

BİLGİ

Beyin: Sinir sisteminin en önemli organıdır. Sinir sisteminin yönetim merkezidir. Omurilik: Sırttaki omurga içerisinde bulunur. Yüzeyi düz olup sinir kordonundan oluşur. Kafatası organları ile vücut organları arasındaki bağlantıyı sağlar, beyinle organlar arasında bilgi iletimi sağlar.

YAŞANMIŞ OLAY

Her gün işine arabasıyla giden Mehmet, kar yağışından ötürü iş yerine yürüyerek gitmeye karar verir. Yolda ilerlerken yolun buzlu olması sebebiyle düşüp sırtını sert bir şekilde kaldırıma vuruyor. Mehmet baygınlık geçiriyor, hastaneye kaldırılan Mehmet gözlerini açtığı anda hastanede olduğunu görüyor. Mehmet, kalkmak istiyor fakat yerinden kalkmıyor. Bu durumu doktorlara soran Mehmet şu cevabı alıyor. Doktorlar sırtında meydana gelen sorunlar sebebiyle omuriliğin artık eskisi gibi çalışmadığını ve beyinle ayaklar arasındaki sinirlerin hasar görmesinin yürümesini engellediğini ifade etmiş. Bunu duyan Mehmet ve ailesi bu duruma çok üzülmüştür.

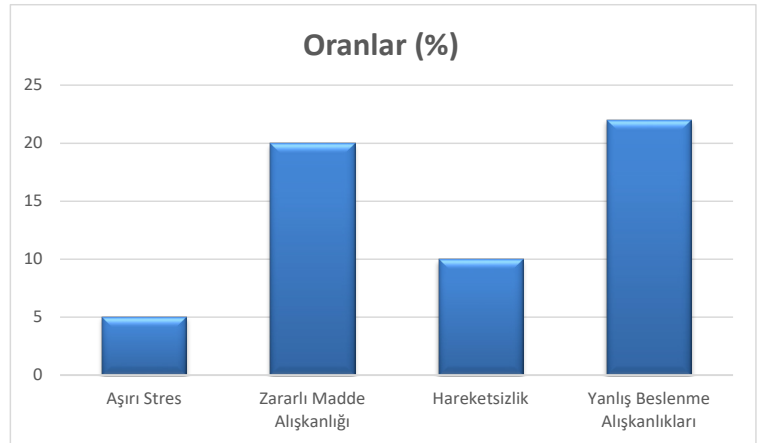
Verilen bilgiden ve yaşanmış olaydan hareketle Mehmet'in yürüyememesinin sebebi hangi sistemde meydana gelen bir aksaklıktan kaynaklanmıştır?

- A) Destek ve hareket sistemi
B) Dolaşım sistemi
C) Sindirim sistemi
D) Denetleyici ve düzenleyici sistem

45.

Dolaşım sisteminin sağlığını etkileyen etmenlerin başında; aşırı stres, hareketsizlik, sigara, alkol gibi zararlı madde alışkanlığı ve beslenme bozuklukları gelmektedir.

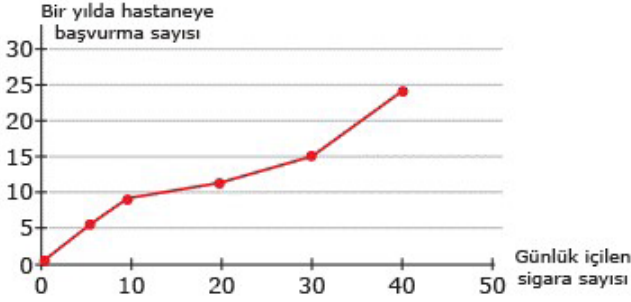
Yandaki grafikte dolaşım sistemi sağlığına etki eden faktörlerin oranları verilmiştir.

Bu oranlara bakıldığında dolaşım sisteminin sağlığı için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Dolaşım sisteminin sağlığında en önemli etken aşırı strestir.
B) Zararlı madde alışkanlığı, yanlış beslenme alışkanlığından daha fazla oranda dolaşım sistemi hastalıklarına neden olmaktadır.
C) Dolaşım sistemi hastalıklarının ortaya çıkmasında hareketsizlik, zararlı madde alışkanlığından, daha az oranda etkilidir.
D) Dengeli ve düzenli beslenen bir kişinin dolaşım sistemi hastalıklarına yakalanma oranı daha yüksektir.

46.

Solunum sisteminin sağlığı konusunda araştırma yapan Umut bir hastaneye ait yandaki grafiği inceliyor. Grafikte bir yılda hastanenin Göğüs Hastalıkları bölümüne başvuran hastaların günlük içtikleri sigara sayısı miktarı gösterilmiştir. Umut bu grafiği inceleyerek aşağıdaki etkinliği yapıyor.

Sigara içmek solunum sistemi hastalıklarına neden olur.

Hastaların içtiği günlük sigara sayısı arttıkça hastaneye başvurma sıklıkları da artmıştır.

Solunum sisteminin sağlığını korumak için sigara içilmemelidir.

Hastaların bir yılda hastaneye başvurma sayısı arttıkça günlük içilen sigara sayısı azalmıştır.

Umut'un etkinlikte doğru ifadeler (+) yanlış ifadeler (-) işareti koyduğu ve sadece bir hata yaptığı bilinmektedir.

Umut etkinlikte sadece bir hata yaptığına göre yapmış olduğu işaretleme hangisi gibi olabilir?

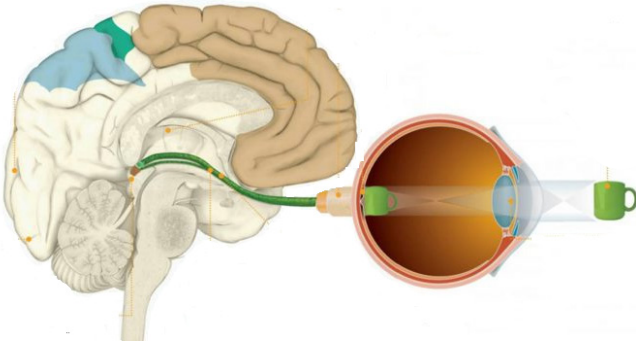
A) + + + -

B) - + - +

C) + - - +

D) + - + -

47.

Görüntünün beyne giderken izlediği yollar:

Işık → Kornea → Göz Merceği → Göz Bebeği
 Beyindeki Görme Merkezi ← Görme Sinirleri ← Sarı Benek
 Görüntü

Resimde cismin beyindeki görüntüsü görülmektedir. Görüntünün beyinde oluşumuna kadar geçen aşamalar yukardaki şemada verilmiştir. Ancak aşamalar verilirken bir hata yapılmıştır.

Buna göre verilen şemada hangi iki yapının yeri değiştirilirse hata düzeltilmiş olur?

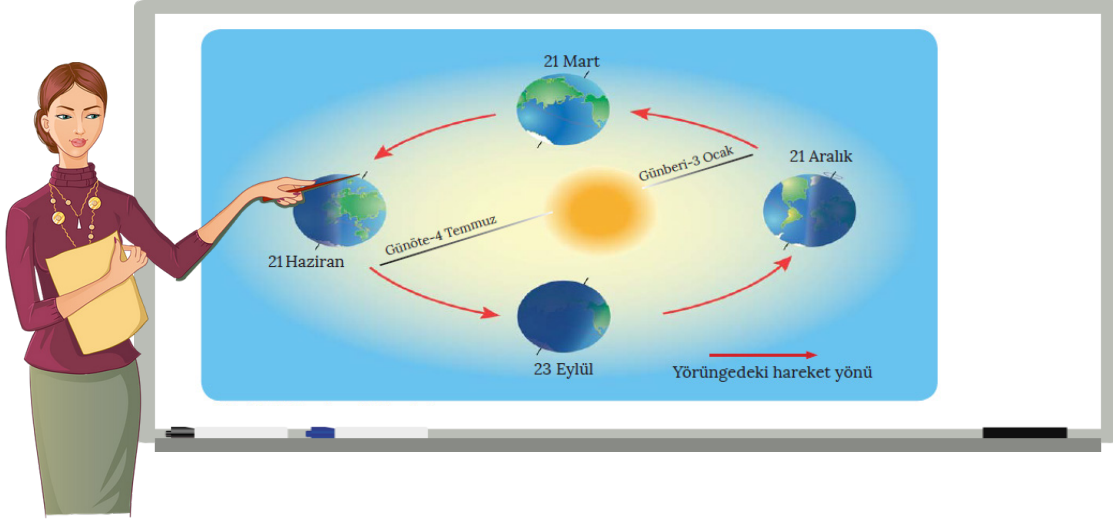
A) İris - Sarı Benek

B) Göz Bebeği - Göz Merceği

C) Göz Bebeği - Görme Sinirleri

D) Kornea - İris

48.

Dünya'nın hareketlerini işleyen Ceyda Öğretmenin bir öğrenci dikkatini çekmiştir. Öğrenci gözlerini kısarak tahtadaki yazı ve şekilleri görmeye çalışmıştır. Ceyda Öğretmenin, öğrenciye 'Neden gözlerini kısıyorsun?' sorusuna, Öğrenci, 'Öğretmenim nesnelere ve yazıları uzaktan görmekte zorlanıyorum' diye cevap vermiştir.

Buna göre, öğrencide görülen miyop göz kusuru için aşağıdakilerden hangisinin yapılması uygun değildir?

- A) Kalın kenarlı mercek kullanılarak bu göz kusuru düzeltilebilir.
- B) İnce kenarlı mercek kullanılarak bu göz kusuru düzeltilebilir.
- C) Lazer ameliyatı yapılırsa düzeltilir.
- D) Kontakt lens kullanılarak düzeltilebilir.

49.

Esmâ Öğretmen, için bir etkinlik yapmaya karar vermiştir. Bir öğrencisini önce gözleri kapalı bir şekilde bazı meyveleri tattırarak, bu meyvelerin isimlerini sormuştur. Daha sonra öğrencisinin gözleri ve burnu kapatılarak tekrar aynı besinleri tatmasını sağlamıştır. Yapılan bu işlemleri bir tabloya aktarmıştır.

Meyveler	Vişne	Çilek	Ayva	Portakal	Kayısı
Gözleri kapalı iken verdiği cevap	Vişne	Çilek	Ayva	Kayısı	Kayısı
Gözleri ve burnu kapalı iken verdiği cevap	Vişne	Bilemedi	Kayısı	Bilemedi	Portakal

Buna göre öğrencinin ilk etkinlikte daha fazla meyvenin adını doğru tahmin etmesini aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Besinlerin tadını algılayabilmek besinlerin tükürük sıvısı içinde çözünmesine bağlıdır.
- B) Omurilik görevini yapamadığından besinlerin tadını alamamıştır.
- C) Gözleri kapalı olduğundan meyvelerin tadını alamamıştır.
- D) Besinlerin tadını alabilmesi, besinlerin kokusunu almasına bağlıdır.

50.

Vücutumuzdaki sistemleri denetleyen ve düzenleyen sistemlerden biri de vücutumuzun çeşitli yerlerinde bulunan iç salgı bezleridir. İç salgı bezleri vücutumuzdaki sistemleri denetlemek ve düzenlemek için uyarıcı maddeler içeren salgılar üretir. Bu salgılarını, bir kanal ile bir organa boşaltmak yerine doğrudan kana karıştırırlar ayrıca iç salgı bezlerinin salgıladığı salgıların etkileri de birbirinden farklıdır.

İç salgı bezleri ile ilgili verilen paragrafı okuyan bir öğrenci iç salgı bezleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İç salgı bezlerinin belirli görevleri vardır.
- B) İç salgı bezlerinin salgıladığı salgyya hormon denir.
- C) İç salgı bezleri salgılarını kana karıştırarak diğer organlara iletir.
- D) İç salgı bezlerinin görevi vücutumuzdaki bazı sistemleri düzenlemektir.

51. Metin Öğretmen, öğrencilerine ergenlik dönemini daha rahat atlatmaları ve yapılması gerekenleri daha iyi kavramaları için sınıfı iki gruba ayırmış ve "Doğru-Yanlış" oyunu oynamıştır.

Doğru - Yanlış Soruları

1. Bu dönemdeki değişimleri normal kabul etmek gerekir.
2. Bu dönemdeki değişimleri atlatmak için yalnız kalmalıyız.
3. Bu dönemde yaşadıklarımızı mümkün oldukça ailemiz ile paylaşmalıyız.

Oyunu 1. grup kazandığına göre grupların verdiği cevaplar aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

	1. Grup	2. Grup
A)	Y-D-D	D-D-Y
B)	D-Y-Y	Y-Y-D
C)	Y-Y-D	D-Y-D
D)	D-Y-Y	D-D-Y

52.

İç Salgı Bezleri	Salgıladıkları Hormonlar
I.	Büyüme
II.	İnsülin
Böbrek üstü	III.
Tiroid	IV.

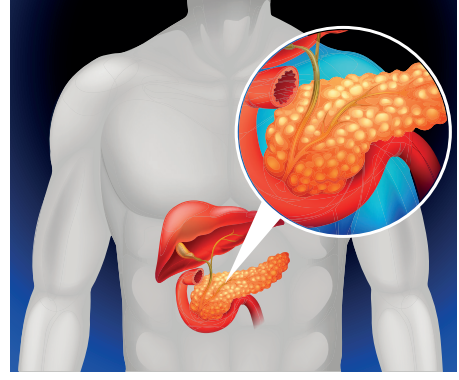
İç salgı bezlerinin her birinden farklı hormon üretilir ve bu hormonların her biri vücutumuzda farklı etkilere sahiptir.

Yukarıdaki tabloda iç salgı bezlerimiz ve salgıladıkları hormonlar verilmiştir.

Tablonun doğru tamamlanabilmesi için numaralandırılan yerler hangi seçenekteki gibi tamamlanmalıdır?

	I.	II.	III.	IV.
A)	Hipofiz	Adrenalin	Pankreas	Tiroksin
B)	Tiroksin	Pankreas	Adrenalin	Hipofiz
C)	Tiroksin	Adrenalin	Pankreas	Hipofiz
D)	Hipofiz	Pankreas	Adrenalin	Tiroksin

53. İnsülin hormonu, pankreas bezi tarafından üretilir. Sağlıklı bir insan günde ortalama 25-30 ünite insülin üretilip salgılar. Normal bir insanda, insülin hormonu ile yine pankreastan salgılanan glukagon hormonunun uyum içinde çalışmasıyla kan şekeri dengeli ve düzenli kalır. İnsülin, kan şekerinin tehlikeli bir şekilde yükselmesine izin vermez. Glukagon hormonu kan şekerinin düşmesine engel olur.

Glukagon, kan şekerinin aşırı düştüğü durumlarda, vücutta bulunan glikojenden şekerin oluşmasına yardımcı olur ve kan şekerinin yeniden artmasını sağlar.

Pankreası çıkarılmış bir kişi glukagon olmadan yaşayabilir ama pankreasının yokluğu nedeniyle insülin üretme ve salgılama yeteneği kalmamış bir insan uzun süre yaşayamaz.

Verilen parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsülin ve glukagon hormonlarının pankreas bezi tarafından üretilip; bu hormonların uyum içinde çalışmasıyla kan şekerinin dengede tutulduğuna.
- B) Pankreası çıkarılan bir insanın, glukagon hormonuna gerek duyulmadığı için yaşamında olumsuz bir durum meydana gelmeyeceğine.
- C) Glukagon hormonunun kan şekerinin aşırı düştüğü durumlarda salgılanarak, kan şekerini artırdığına.
- D) İnsülin hormonunun, sağlıklı bir insanda ortalama 25-30 ünite üretildiği ve tokluğun hormonu gibi hareket ettiğine.

54.

HABERLER

CELİL'İN AZMİ ENGEL TANIMADI

Doğuştan görme ve işitme engelli Celil Uzun; azmetti, çabaladı ve karanlık dünyasında ışığını bularak Hukuk Fakültesini kazandı. Tüm bu engellerinin arasında okuma hevesinden hiçbir zaman vazgeçmedi. Seslendirilmiş kitaplar, kabartmalı ders kitapları eğitim yolunda attığı adımlarını daha da hızlandırdı. İlerleyen işitme kaybı sonrasında işitme cihazı kullanarak tek tek bütün engelleri aşmayı başardı. Ama en çok engeli sokakta insanlar arasında yaşıyordu. Celil Uzun'a toplumun yarattığı engeller daha fazlaydı.

Aşağıdakilerden hangisi Celil'in günlük hayatta karşılaşılabilecekleri zorluklardan biri değildir?

- A) Bir sesli uyarı sisteminin trafik lambalarında bulunmaması.
- B) Kaldırımlarda ve alışveriş merkezlerinde görme engelliler için yapılan sarı çizgilerin üzerine bir şeyler konması.
- C) Elektrik direkleri ve ağaçların yollarda belirli bir düzen içinde dikilmemesi.
- D) Bazı yenilikçi şirketlerin, Braille(Briyl) alfabesinin kullanıldığı akıllı cep telefonlarını hayata geçirmesi.

55. 6/A Sınıfı öğrencileri öğrendikleri "Ergenlik Dönemi" konusu ile ilgili kartlar hazırlayacaklardır. Kart hazırlama kuralı şu şekildedir; kartın ön yüzüne ergenlik dönemi değişimi yazılırken; arka yüzüne bu değişikliğe uygun bir örnek yazılacaktır.

	Kartın Ön Yüzü	Kartın ArkaYüzü	Kartın Ön Yüzü	Kartın ArkaYüzü
A	Sadece erkeklerde görülen bedensel değişimler.	Örnek: Sesin Kalınlaşması	Erkeklerde ve kızlarda ortak görülen bedensel değişim.	Örnek: Sivilce Oluşumu
B	Sadece kadınlarda görülen bedensel değişimler.	Örnek: Yumurta atımının başlaması. (Adet olma)	Erkeklerde ve kızlarda ortak görülen ruhsal değişim	Örnek: Yalnız kalma isteği

Buna göre hazırlanan kartlar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tüm kartlar doğru hazırlanmıştır.
- B) A kartının arka tarafına "sakal ve bıyık çıkması" örneği verilebilirken; boy uzaması örneği verilemez.
- C) D kartının arka yüzündeki örnek yerine "içe kapanıklık" ve "ter salgısının artması" örneği yazılabilir.
- D) "Sperm üretilmeye başlar" özelliği sadece A kartına yazılabilirken; "göğüslerin belirginleşmesi" özelliği ise sadece B kartına yazılabilir.

56.

Burunun koku alma dışında görevleri de vardır. Burunda bulunan kıllar ve sümüksü salgı (mukus) aracılığı ile soluduğumuz havanın akciğerlere gitmeden ısıtılmasını, temizlenmesini ve nemlenmesini sağlar. Dışarıdan eve girince mutfakta pişen yemeğin kokusunu alırız. Bu kokuyu bir süre sonra algılayamayız. Aynı kokunun zamanla hissedilememesinin nedeni burnumuzdaki koku alan özel yapıların yorulmasıdır. Bir maddenin kokusunun algılanabilmesi için o maddenin gaz hâline kolayca geçebilmesi ve çözünebilir nitelikte olması gerekir. Bu özellikteki maddeden buharlaşarak ayrılan tanecikler, burnumuza ulaştığında mukus sıvısı içerisinde çözünerek koku alan bölümü uyarır. Alınan koku, sinir sistemi yardımıyla beyne taşınır ve burada değerlendirilir. Koku, bu süreç sonunda algılanmış olur.

Verilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Burnumuzun koku alma dışında da görevleri vardır.
- B) Bir maddenin kokusunun alınabilmesi için taneciklerinin burundaki mukus sıvısı içerisinde çözünmesi gerekir.
- C) Burnumuzda kokuyu alan özel yapıların olduğu yere sarı bölge denir.
- D) Burundaki duyu hücreleri çabuk yorulur, sürekli aynı koku gelirse, zamanla hissedilen koku azalır ya da hiç koku hissedilemez.

57. İç salgı bezlerinin sağlıklarıyla ilgili sorunları veya bunların salgıladığı hormonların yetersizliğini ya da fazlalığını, vücudumuzda kısa zaman içerisinde hissetmeyebiliriz. Bundan dolayı vücudumuzu, gelişmemizi ve davranışlarımızı düzenli olarak gözlemlemeliyiz.

Yukardaki resimde de görüldüğü gibi büyüme çağındaki kişilerde büyüme hormonu normal değerlerin üstünde ya da altında salgılanırsa bazı hastalıklar ortaya çıkmaktadır.

Büyüme şekillerine göre resimde verilen kişilerin sırasıyla 1, 2 ve 3 numaralı kişilerin büyümeleriyle ilgili duruma ne ad verilir?

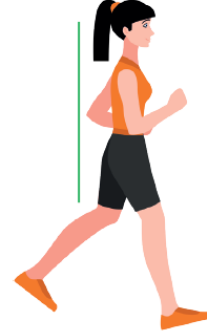
- A) Cücelik - Devlik - Normal
B) Cücelik - Normal - Devlik
C) Normal - Cücelik - Devlik
D) Normal - Devlik - Cücelik

58. Aşağıdaki fotoğraflardan hangisi destek ve hareket sisteminin sağlığını korumak için yapılan davranışlardan **değildir**?

A)

B)

C)

D)

59.

Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan yeni tip koronavirüs, solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür. Hasta kişilerin öksürme veya hapşırma ile ortaya saçtığı damlacıklar yoluyla bulaşır. Belirtileri ateş, öksürük ve solunum sıkıntısıdır. Şiddetli vakalarda zatürre ve ağır solunum yetmezliği gibi hastalıklara sebep olmaktadır.

Solunum yolu enfeksiyonu yapan bu virüsten korunmak için,

- I. Kapalı alanlar sık sık havalandırılmalı.
- II. Bağışıklık sistemini güçlendirmek için dengeli ve sağlıklı beslenmeli.
- III. Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burun tek kullanımlık mendille kapatılmalı, mendil yoksa dirseğin iç kısmı kullanılmalı.
- IV. Kirli ellerle ağız, burun ve gözlere dokunulmamalı.

verilen bilgilerden hangilerine dikkat edilmelidir?

- A) II ve IV
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II, III ve IV

60.

Bilinçsiz ilaç kullanımına dikkat çekmek için hazırlanan bir kamu spotunda aynı işyerinde çalışan Yahya ve Murat arasında aşağıdaki konuşma geçiyor:

Murat: Hasta oluyorum galiba. Geçenlerde içtiğin antibiyotikten bana bir tane verebilir misin?

Yahya: Onu aile hekimim benim tedavim için vermişti. Madem rahatsızsın neden doktora gitmiyorsun?

Murat aldığı cevap üzerine işyerinden çıkıp doğrudan eczaneye gitmiş ve eczacı ile aralarında aşağıdaki konuşma geçmiştir:

Murat: İyi günler, bir antibiyotik alabilir miyim?

Eczacı: Tabi. Reçetenizi alabilir miyim?

Murat: Reçetem yok ama hastayım.

Eczacı: Reçetesiz antibiyotik vermemiz mümkün değil, zaten doğru da değil. Lütfen aile hekiminize başvurunuz.

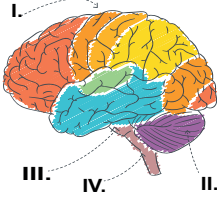
Kamu spotundan alınmış konuşmalara göre ilaç kullanımı konusunda,

- I. Rahatsızlandığımız zaman herhangi bir arkadaşımızdan ilaç alıp kullanabiliriz.
- II. Daha önce kullandığımız ve hastalığımızı iyileştiren bir ilacı doğrudan eczaneden alıp kullanabiliriz.
- III. Doktor tarafından muayene edildikten sonra reçetemizde yazan ilacı alıp kullanabiliriz.

verilen ifadelerden hangileri yanlış bir davranış olarak değerlendirilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

61. Şekilde merkezi sinir sistemi organları numaralandırılmıştır.

- I. → Kan basıncımızı ve vücut sıcaklığımızı ayarlar.
II. → Refleks davranışlarımızı gerçekleştirir.
III. → Sistemlerimizin uyumlu ve sorunsuz çalışmasını sağlar.
IV. → Sinirlerin geçişini sağlayan bir köprü görevi görür.

Şekilde numaralanmış beyin kısımları ile şeklin yan tarafında verilen açıklamalar eşleştirildiğinde doğru eşleştirme yapılan beyin kısımları aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Beyin - Beyincik
B) Beyincik - Omurilik
C) Beyin - Omurilik
D) Omurilik soğanı - Beyincik

62.

Pankreas vücudumuzun kan şekerinin ayarlanmasında önemli bir işleve sahiptir. Genellikle yemeklerden sonra ve uzun süre aç kalınma durumlarında devreye girerek kan şekerinin dengelenmesini gerçekleştirir. Bunu yaparken de birbirine zıt çalışan insülin ve glukagon hormonları devreye girer.

Şekildeki grafik dikkate alındığında pankreas bezi ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Yemek sonrası kandaki şeker miktarında yükselme olmuştur.
B) Kan şekerinin normale gelmesinde insülin hormonu etkili olmuştur.
C) Kan şekeri normal seviyeye geldikten sonra artık değişiklik olmaz.
D) Glukagon hormonu salgılanabilmesi için uzun süre aç kalınmalıdır.

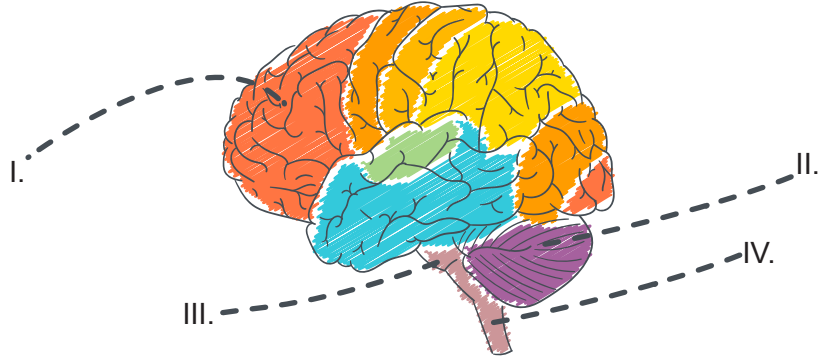
63.

Ergenlik döneminde duygularda farklılaşma, iniş çıkışlar görülür. Genç bir anda kaygıdan mutluluğa, sevinçten sıkıntıya, kızgınlıktan sevecenliğe geçerir. İlgili ve sevgiyle iletişim kurduğu insanlara karşı kısa bir süre sonra kin ve nefret duyabilir. Bir gün çok mutluysen, ertesi gün çok üzgün olabilir. Zaman zaman duygularını ve heyecanını denetleyemez. Öfkelerini ve sevincini kontrol etmekte sıkıntı yaşayabilir.

Verilen parçadan hareketle ergenlik dönemi sorunlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sevdiği insanlara karşı duygularının değişebileceğine
B) Bir günü mutlu geçmişse ertesi günü mutlaka mutsuz olacağına
C) Her zaman duygularını kontrol edemediğine
D) Öfkeliyken kontrolsüz olduğuna

64.

Beynin kısımlarının numaralandığı görsel ile olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

- A) II numaralı kısım omurilik olup göz bebeğinin ışıkta küçülmesi gibi refleks davranışlarını gerçekleştirir.
- B) I numaralı kısım beyincik olup dengeyi sağlama, acıkma ve susama gibi olayları denetler.
- C) III numaralı kısım omurilik soğanı olup solunum, boşaltım, dolaşım vb. sistemlerin çalışmasını düzenler.
- D) IV numaralı kısım beyin olup vücut sıcaklığımızı ve kan basıncımızı ayarlar.

65. Belirli gün ve haftalar panosu 03-09 Kasım tarihlerinde resimde görüldüğü gibi doldurulmuştur.

Panoda anlatılmak istenen konu ile ilgili olarak,

- I. Organ bağışının önemi anlatılmak istenmiştir.
- II. Organ bağışı 03-09 Kasım tarihlerinde yapılır.
- III. Organ bağışı bireylerde dayanışma duygularını geliştirir.

verilenlerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

66.

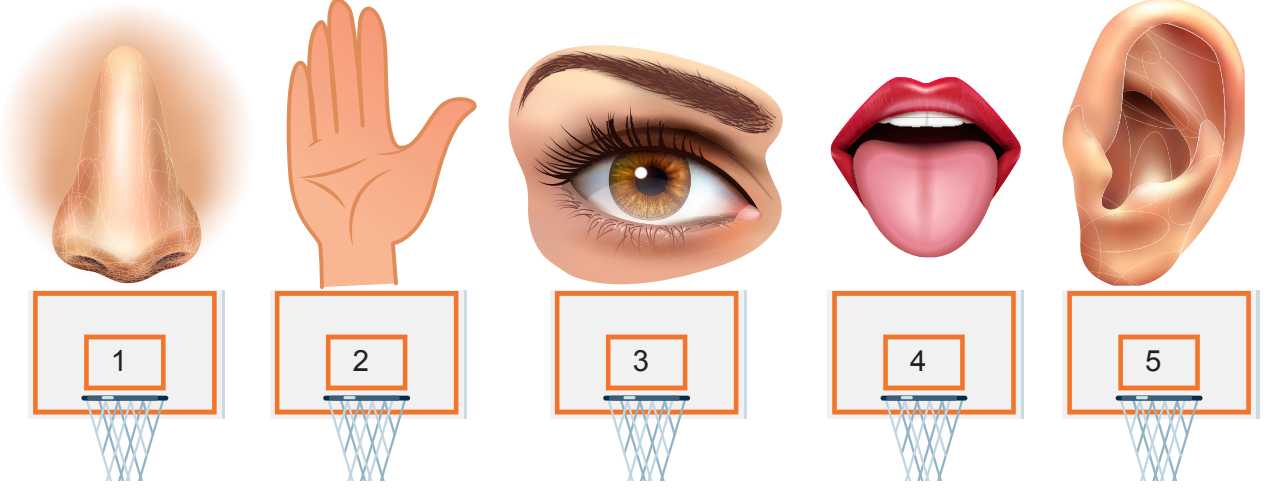

Aytaç Öğretmen sıcak cisme dokunan kişinin vücudunda meydana gelen sinirsel iletimi şekildeki gibi göstermiş ve reflekslerle ilgili önemli bilgileri tahtaya yazmıştır.

Hangisi öğretmenin tahtaya yazdığı bilgilerden biri olamaz?

- A) Resimde belirtilen refleks sonradan kazanılan bir refleks olup hayati önem taşır.
- B) Refleksler doğuştan ve sonradan kazanılan refleks diye ikiye ayrılır.
- C) Uyarılara karşı vücudumuzun gösterdiği ani, hızlı tepkilere refleks denir.
- D) Sıcak cisme dokunduktan sonra uyarı mesajıyla omuriliğe bilgi verilir.

67. Duyu organlarının sağlığını pekiştirmek amacıyla Ömer Öğretmenin hazırladığı etkinlik aşağıda verilmiştir. Etkinlikte basketbol toplarının yazılı olduğu bilgiler ilgili duyu organının altındaki potaya atılacaktır.

- Aşırı sıcak veya aşırı soğuk yiyecek ve içeceklerden kaçınmalıyız.
- Kirli havanın bulunduğu ortamda uzun süre kalmamalıyız.
- Tuz ruhu, çamaşır suyu, böcek ilacı vb. maddeler ile temas etmemeye zen göstermeliyiz.
- A vitamini bakımından zengin besinler tüketmeliyiz.
- Sürekli gürültünün olduğu ortamlardan uzak durmalıyız.

Öğrencilerden Bahar'ın bilgilerin yazıldığı basketbol toplarını sırasıyla hangi potalara atması doğru olur?

- A) 4-2-1-3-5 B) 4-5-1-2-3
C) 4-1-2-3-5 D) 4-1-2-5-3
68. Çevrede oluşan ve canlıyı etkileyen değişimlere neden olan etkenlere uyaran, bazı uyarılara karşı vücudumuzun gösterdiği ani, hızlı ve istemsiz tepkiler ise refleks olarak adlandırılır. Refleks ile ilgili bu bilgiyi veren ğretmen konu ile ilgili aşağıdaki rneği vererek derse devam etmiştir.

Sabah okula gitmek için erkenden kalkan Yusuf, mutfaktan annesinin pişirdiği omletin kokusunu alınca ağzı sulanmış ve doğruca mutfağa yönelmiştir. Masada yeni doldurulmuş sıcak ayı tuttuğu anda aniden elinin yandığını hissederek elini çekmiştir. Kahvaltısını yaptıktan sonra dışarıdaki servisin korna sesi ile irkilmış ve hemen hazırlanarak okula gitmiştir.

Öğretmenin verdiği örnekte uyaran ve refleks örnekleri aşağıda seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

<u>UYARAN</u>	<u>REFLEKS</u>
A) Sıcak ay, Korna sesi	Elin ekilmesi, Omlet kokusu
B) Korna sesi, Ağzın sulanması	Sıcak ay, Elin ekilmesi
C) Omlet kokusu, Sesten irkilme	Korna sesi, Ağzın sulanması
D) Sıcak ay, Omlet kokusu	Ağzın sulanması, Sesten irkilme

69.

“Türkiye’de Organ Bağışı Düşük!”

Türkiye Organ Nakli Vakfı Başkanı Eyüp Kahveci, bir röportajında Türkiye’de organ ve doku nakillerinin başarılı bir şekilde yapılmasına rağmen organ bağışının yeterli seviyede olmadığını belirtti. Çok sayıda hasta hayatını sürdürebilmek için doku ve organ bağışı beklemektedir. Bazen kaza sonucu hayatını kaybeden birinin sağlam organları, bir çok ölümcül hastayı hayata döndürebilmektedir. Organ bağışı, bireylerde dayanışma duygularını geliştirir. Çünkü organlarımızı, kimin yaşamını kurtaracağını bilmeden bağışlamış oluyoruz. Bu da toplumda birlik, beraberlik ve dayanışmayı kuvvetlendirir. Unutmayalım ki organ nakline biz de ihtiyaç duyabiliriz. Başkalarının bağışladığı organlar da bize hayat verebilir.

Verilen bilgilere göre,

- I. Ülkemizde çeşitli kurum ve kuruluşlar organ bağışı kampanyaları düzenleyerek toplumu bilinçlendirmeye çalışmalıdır.
- II. Organ bağışının toplumda birlik, beraberlik ve dayanışmayı kuvvetlendireceği ve bir gün bizlerin de organ nakline ihtiyaç duyabileceği anlatılmalıdır.
- III. Organ bağışı hakkındaki yanlış inanışlar giderilmelidir.

Türkiye’de organ bağışı oranının yükseltilebilmesi için numaralanmış ifadelerden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) I ve III
D) I, II ve III

70.

Biraz önce sana seslendim ve beni duymadın. Yüksek seste müzik dinlemek kulak zarının gerilmesine neden olabilir.

Haklısın. Peki kulak sağlığını korumak için nelere dikkat etmeliyim?

Yasemin

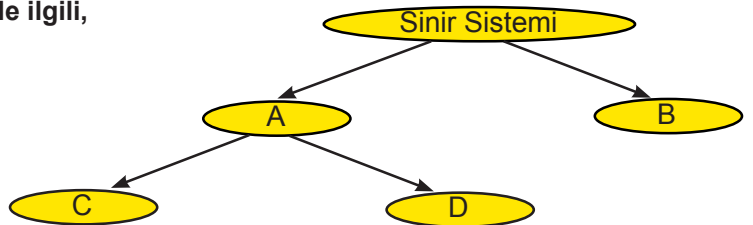
Yasemin’in sorduğu soruya Yunus aşağıdaki cevaplardan hangisini söylerse yanlış cevap vermiş olur?

- A) Kulak sağlığımızı korumak için kulağa herhangi bir cisim sokmamalıyız.
- B) Çok şiddetli sesin ve sürekli gürültünün olduğu ortamlardan kaçınmalıyız.
- C) Banyo yaparken ya da yüzme sırasında kulağa su kaçmasını engellemeli ve kulağımızı sudan çıkınca hemen kurulamalıyız.
- D) Kulak iltihabı, kulak akıntısı ve ağrısı olduğunda eczaneden ilaç alarak tedavi olabiliriz.

71. Hasan Öğretmen öğrencilerine sinir sistemi ile ilgili basit bir şema çizmiş ve bu sistemi oluşturan yapı ve organları harflerle göstermiştir.

Buna göre öğretmenin yanda oluşturduğu şema ile ilgili,

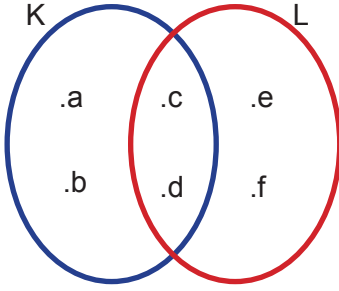
- I. Sinir sistemi dörde ayrılır.
- II. C organı beyin ise D organı vücudumuzun refleks merkezidir.
- III. B ile gösterilen yapı çevresel sinir sistemidir.

bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

72.

Öğretmen, öğrencilerine ergenlik dönemi konusunu anlatırken; “Bu dönemde erkek ve kızlarda bazı değişiklikler olur. Bunları normal karşılamak gerekir. Bazı değişimler bedensel olurken bazı değişimler ruhsal olabilir.” şeklinde bilgiler verdikten sonra tahtaya yanda verilen şema üzerinden harfler yardımıyla belirtmiştir. Tahtaya kız ve erkeklerde görülen bedensel değişimleri gösteren şekildeki gibi bir şema çizmiştir.

Buna göre şemada verilen harflere karşılık gelen ifadeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) K kümesi erkeklere ait özellikleri ifade ediyor ise “e” özelliği sesin incilmesi olabilir.
- B) L kümesi kızlara ait özellikleri ifade ediyor ise “c” özelliği yüzde sivilce oluşumu olabilir.
- C) K kümesi kızlara ait özellikleri ifade ediyor ise “b” özelliği sesin kalınlaşması olabilir.
- D) L kümesi erkeklere ait özellikleri ifade ediyor ise “d” özelliği boy ve kilo artışı olabilir.

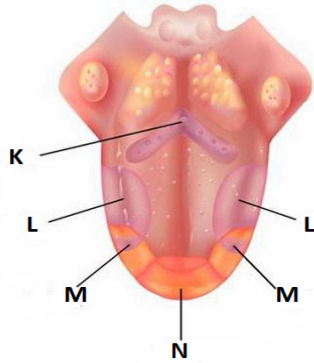
73. Braille (Briyl) alfabesi engellilerin okuyup yazması için geliştirilmiştir. Bir dikdörtgen üzerinde altı kabartılarak 6 noktadan oluşan alfabetir. Louis Braille tarafından 1821’de geliştirilmiştir. Braille alfabesi ile sayılar noktalama işaretleri gibi farklı işaretler kullanılır. Böylece alfabeyi öğrenen engelli kişiler kitap okuma, işlem yapma olanağına kavuşurlar.

..... hastalıklarının teşhis ve tedavisinde çeşitli teknolojik cihazlar kullanılır. Dermatoskop bu teknolojik cihazlara örnektir. Bu cihaz ilgili organdaki lekeleri inceleyerek kanser riskinin olup olmadığını belirler.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki hangi kavram - organ isimleri yazılmalıdır?

- A) Görme - Kulak
- B) Görme - Deri
- C) İşitme - Deri
- D) İşitme - Burun

74. Şemada dil üzerinde temel tat alma bölgeleri harflerle gösterilmiştir.

Buna göre, harflerle gösterilen bölümlerde hangi tatlar daha iyi algılanır?

- A) K acı, L ekşi, M tuzlu, N bölgesi tatlıdır.
- B) K tatlı, L ekşi, M tuzlu ve N bölgesi acıdır.
- C) K acı, L tuzlu, M ekşi ve N bölgesi tatlıdır.
- D) K tuzlu, L ekşi, M tatlı, N bölgesi acıdır.

75. Mustafa öğretmen, ergenlik döneminin sağlıklı geçirilebilmesi için nelerin yapılabileceğine değinmiş ve bu konuda öğrencilerinin de fikirlerini almıştır.

Meryem

Hobilerimizi ön plana çıkarmalıyız.

Tiyatro sinema gibi sosyal aktivitelere katılmalıyız.

Ayşe

Ömer

Zararlı alışkanlıklardan uzak durmalıyız.

Sorunlarımızı kimseye anlatmamalıyız.

Ali

Ergenlik dönemini sağlıklı bir şekilde geçirmek için hangi öğrencilerin söyledikleri doğrudur?

A) Meryem ve Ayşe

B) Ali ve Ömer

C) Ayşe, Ömer ve Meryem

D) Meryem, Ayşe, Ömer ve Ali

76.

Elif'in Günlüğü;

Birkaç yıl önce mayıs ayıydı. Babamla birlikte Bingöl'de köyümüze gitmiştik. Babamlar içerde oturuyorken ben köyü biraz keşfetmek için dışarı çıktım. Köyümüz çok güzeldi her taraftan kuş cıvıltıları, çiçek kokuları, ıslak toprak kokusu... Huzuru bulmuştum adeta. Derken aniden bir köpek çıktı karşıma! Köpeği görünce korktum, kalp atışlarım hızlandı, daha sık soluk alıp vermeye başladım, sağa sola baktığımda komşunun balkonunun çok yakın olduğunu fark ettim. Bildiğim tüm duaları okuyarak hızlı bir şekilde kendimi komşunun balkonuna atıp köpekten kurtulmayı başardım. Ne heyecandı ama!!! Hiç unutamadığım köy anılarımın arasında daima o köpek durmaktadır.

Günlükte Elif'in köpeği gördükten sonra; çözüm yolu düşünerek hareket sistemini devreye sokmasındaki uyumu sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Dolaşım sistemi

B) Solunum sistemi

C) Denetleyici ve düzenleyici sistem

D) Destek ve hareket sistemi

77. Tükürük sıvısı içinde çözünen besinler, dilin üst kısmındaki tat tomurcuklarında bulunan tat alma duyu hücrelerini uyarır ve bu uyarılar tat alma duyu sinirleri yardımıyla beyindeki tat alma duyu merkezine iletilir. Beyinde değerlendirilerek tat algılanır.

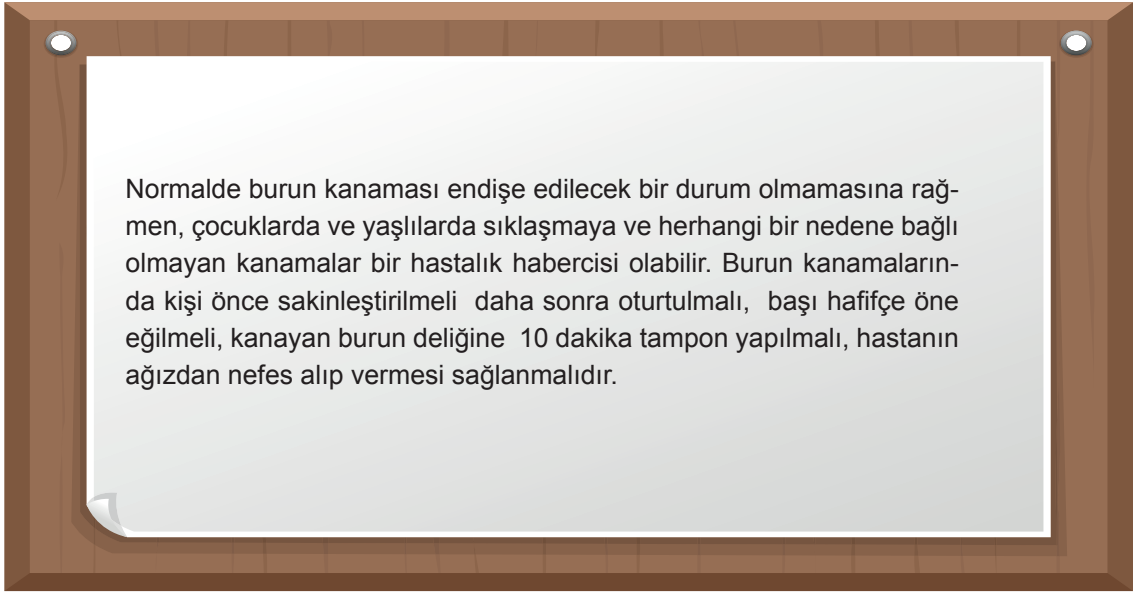
Tat alma olayıyla ilgili,

- I. Dildeki tat tomurcukları
- II. Tükürük sıvısı
- III. Ağız içi dokular

numaralandırılmış kısımlardan hangileri aktif rol oynar?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

78.

Burun kanaması durumunda burnun kanamasını durdurmak için hangisini yapmak doğru olmaz?

- A) Hasta uygun bir şekilde yere yatırılmalı ve başı yana eğilmelidir.
B) Kanamayı durdurmak için hasta oturtulmalıdır.
C) Hasta ağızdan nefes almalıdır ve yutkunmamalıdır.
D) Kanayan burun deliği 10 dakika boyunca tampon edilmelidir.

79. **Doku ve organ nakli ile ilgili olarak,**

- I. 18 yaşını doldurmuş, akli dengesi yerinde olan her insan organ bağışında bulunabilir.
- II. Günümüzde en çok nakli yapılan organ ve dokular; kalp, karaciğer, akciğer, böbrek, pankreas, göz, kornea, kemik iliği ve kemiktir.
- III. Organ nakli sadece aile bireyleri arasında yapılabilir.
- IV. Organ nakli, alıcı kişinin yaşam kalitesini artırarak hayatı daha sağlıklı yaşamasını sağlar.

verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I, II ve IV
B) I, II ve III
C) I, III ve IV
D) I, II, III ve IV

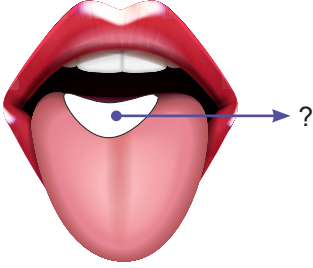
80. Aşağıda duyu organları hastalıklarına ait bazı örnekler verilmiştir.

Buna göre verilen örneklerde hangi duyu organına ait hastalık sayısı daha fazladır?

- A) Dil B) Kulak
C) Göz D) Deri

81.

Yanda verilen duyu organımızın soru işareti işaretlenen kısım ile ilgili,

- I. Sadece acı tadı algılar.
II. Dilimizin her bölgesinde bütün tatlar algılanır.
III. Acı tadı daha iyi algılamak için özelleşmiştir.

verilen ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

82. Vücudumuzda aynı anda birden çok olay gerçekleşmektedir.

Bu olayların birbiri ile uyumlu ve eşgüdümlü çalışmasını sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destek ve hareket sistemi B) Dolaşım sistemi
C) Solunum sistemi D) Denetleyici ve düzenleyici sistem

83. Grip olduğu için burnu tıkalı olan Ali, annesine yediği yemeklerin tadını eskisi gibi algılamadığını söylüyor.

Annesine bu durumun nedenini sorduğunda annesinin hangi cevabı vermesi doğru olur?

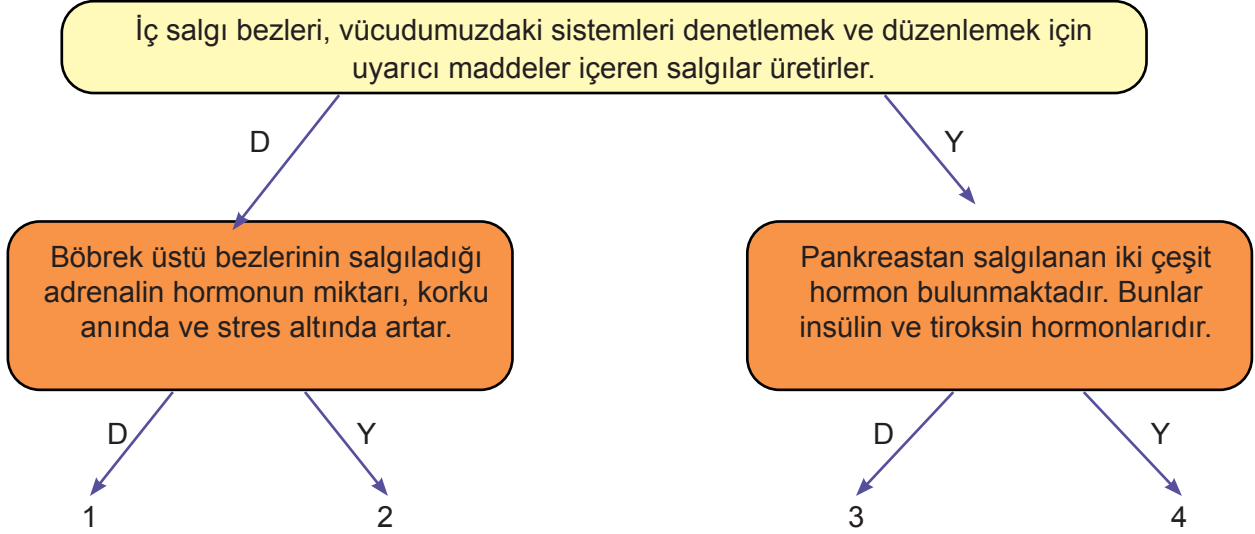
- A) Burnu tıkalı olduğu için diğer duyu organlarının etkilendiğini.
B) Tat alma duyusu ile koku alma duyusunun birbiriyle ilişkili olduğunu.
C) Yemeklerin bozulduğu.
D) Tat alma duyusu ile diğer duyu organları arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı.

84. I. Kaslar gelişir.
II. Boy ve kilo artışı olur.
III. Şiddet eğilimi artar.
IV. Sivilce oluşumu gerçekleşebilir.

Verilen özelliklerden hangileri ergenlik dönemindeki kız ve erkeklerde görülen bedensel değişimlerdir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) II, III ve IV

85.

Verilen ifadeler doğru bir şekilde değerlendirildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1. Çıkış
B) 2. Çıkış
C) 3. Çıkış
D) 4. Çıkış

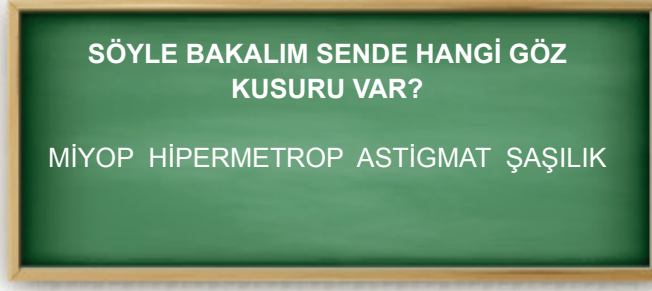
86.

Baş dönmesi ve denge problemi yaşayan Aras okulda öğrendiklerinden yola çıkarak beyincik organında problem olduğunu düşünüp beyin ve sinir cerrahisi doktoruna gitmiştir. Gerekli araştırmaları yapan doktor beyincik ile ilgili herhangi bir probleminin bulunmadığını belirtip, Aras'ı başka bir doktora yönlendirmiştir.

Buna göre Aras hangi branş doktoruna yönlendirilmiştir?

- A) Göz
B) Kulak Burun Boğaz
C) İç Hastalıkları
D) Cildiye

87. Murat öğretmen sınıfta gözüyle ilgili sağlık sorunu yaşayan kim var?" sorusunu sorduktan sonra bazı göz kusurlarını tahtaya yazmıştır.

Mert: Göz kaslarımdan birinin uzun olması nedeniyle ameliyat olmam gerekecek.

Buse: Uzağı iyi görüyorum ancak elimdeki kitabı okuyamıyorum.

Zeynep: Yakını çok iyi görüyorum ancak uzaktakiler bulanık görünüyor.

Arda: Korneamın düzensiz kavislenmesi sonucu gözümde problemler var.

Murat öğretmen göz kusurlarıyla ilgili gerekli açıklamaları yaptıktan sonra Mert, Buse, Zeynep ve Arda isimli öğrencilere kendilerinde olan göz kusuruna göre tahtada dizilmelerini istemiştir.

Buna göre, göz kusurlarını söyleyen öğrencilerin tahtada sırasıyla nasıl dizilmeleri gerekmektedir?

- A) Mert – Buse – Zeynep – Arda
B) Buse – Zeynep – Arda – Mert
C) Zeynep – Buse – Arda – Mert
D) Zeynep – Buse – Mert – Arda
88. Fen Bilimleri dersinde öğretmen, bazı göz kusurlarının düzeltilmesi ve tedavi yöntemleriyle ilgili resimleri öğrencilere göstererek yorum yapmalarını istemiştir.

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Bazı öğrenciler resimleri inceleyip aşağıdaki yorumları yapmışlardır:

Ece: 1. ve 2. resimdeki gözlük ve lensleri miyop, hipermetrop ve astigmatlık sorununu yaşayanlar kullanırlar.

Eylül: Şaşılığın tedavi yöntemi yukarıdaki resimlerde yer almamıştır.

Betül: 3. resimde kornea nakli gösterilmiştir. Kornea nakli beyin ölümü gerçekleşen kişilerin korneasının başka birine nakledilmesiyle gerçekleştirilir. Halk arasında göz nakli olarak bilinir.

Buna göre, hangi öğrencilerin verdiği bilgiler doğrudur?

- A) Ece ve Eylül
B) Ece ve Betül
C) Betül ve Eylül
D) Ece, Eylül ve Betül

89. Bekir öğretmen "Hangisi limon, hangisi portakal?" oyununu oynamak üzere sınıfa çeşitli materyaller getirmiştir.

- Göz bandı
- Limon dilimleri
- Portakal dilimleri
- Mandal

Bekir öğretmen Fatih adlı öğrenciyi tahtaya kaldırarak;

1. Durumda :

Öğrencinin gözlerini göz bandıyla kapatıp limon ve portakal dilimlerini yemesini istemiştir.

Limon ve portakal dilimlerini karışık bir şekilde yiyen Fatih limon ve portakalın tadına bakarak kolay bir şekilde ayırt edebilmiştir.

2. Durumda :

Öğrencinin gözünü tekrar göz bandıyla kapatıp burnunu ise mandalla kapatmıştır.

Bu durumda Fatih limon ve portakalı tatlarından ayıramamış ve hangisinin limon hangisinin portakal olduğunu tam olarak anlayamamıştır.

Buna göre Bekir Öğretmen,

- Besinlerin tadının algılanabilmesi için tükürük içerisinde çözünmesi gerekmektedir.
- Aynı kokuyu uzun süre aldığımızda burundaki duyu hücreleri yorulacağından belli bir zaman sonra o besinin kokusunu ve tadını algılayamayız.
- Beyindeki koku ve tat değerlendirme merkezi aynı olduğu için kokusunu alamadığımız besinlerin tadını da tam olarak alamayız.

deneyle, verilenlerden hangilerini ispatlamaya çalışmıştır?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve III
D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1. Ülser Oku ; 7. Bölge
Romatizma Oku ; 5. Bölge
Guatr Oku ; 8. Bölge
Anemi Oku ; 12. Bölge
Miyop Oku ; 9. Bölge
Sinüzit Oku ; 6. Bölge

2. 1. ✓
2. ✗
3. ✗
4. ✓
5. ✓

3. 7. Çıkış

4. a) A ve C Asansörlerine binmelidir.
b) Yiyecek ve içecekler temiz ve taze olmalıdır. Sebze ve meyveler yıkanmadan yenilmemelidir. Yemeklerde yeteri kadar yağ, karbonhidrat, protein ve vitamin bulunmalıdır. Fazla yemek zararlıdır. Her besin grubundan yeterli oranda alınmalıdır. Yemekler düzenli aralıklarla ve belli öğünlerle yenmelidir. Bitkisel ve hayvansal gıdalar eşit oranda tüketilmelidir. Kaynağı bilinmeyen besin maddeleri tüketilmemelidir. Gelişme çağındaki çocuklara süt içme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Suda pişirilen besinler tüketilmeli.

5. 1. ✗
2. ✓
3. ✗
4. ✓
5. ✓
6. ✗
7. ✗

6. 1. Pankreas Bezi
2. Hipofiz Bezi
3. Böbreküstü Bezleri
4. Pankreas Bezi
5. Tiroit Bezi
6. Tiroit Bezi
7. Eşeyssel Bezler
8. Böbreküstü Bezleri
9. Eşeyssel Bezler
10. Hipofiz Bezi

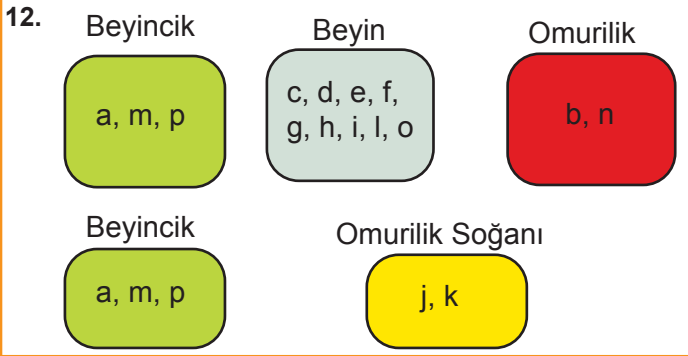
7. 1. Ruhsal-Erkek-Kız
2. Bedensel-Erkek
3. Ruhsal- Erkek-Kız
4. Bedensel-Erkek-Kız
5. Bedensel-Kız
6. Ruhsal-Erkek-Kız

8. a) Beyincik
b) Beyin
c) Omurilik
d) Omurilik Soğanı

9. a) Tiroit bezi
b) Hipofiz bezi
c) Hipofiz bezi
d) Pankreas bezi
e) Hipofiz bezi
f) Tiroit bezi
g) Böbreküstü bezi
h) Hipofiz bezi
i) Pankreas bezi
j) Eşeyssel bezler
k) Hipofiz bezi
l) Tiroit bezi

10. 1. D 6. D
2. S 7. D
3. S 8. S
4. S 9. D
5. S 10. D

11. Hipofiz bezi-hipofiz bezi-büyüme hormonu-büyüme hormonu-Tiroit bezi-tiroksin-Böbreküstü bezi-adrenalin-Pankreas-insülin-glukagon-insülin-glukagon- Eşeyssel bezler

13.

Göz	Sarı Benek
Burun	Sarı Bölge
Kulak	Salyangoz
Dil	Tat tomucukları
Deri	Alt Deri

14. cücelik-devlik-tiroksin-guatr-pankreas-adrenalin

15. a) Göz kaslarının uyumsuz çalışmasıdır.
b) Kırmızı ve yeşil renklerini ayırt edememe durumu.
c) Cisimleri bulanık görme hastalığıdır.
d) Yakını iyi görme, uzağı görememe hastalığıdır.

16. 1. Sarı leke
2. İris
3. Hipermetrop
4. Göz bebeği
5. Kornea
6. Miyop

17. a) Y
b) D
c) D
d) Y
e) D
f) Y

19. a) 3
b) 5
c) 2
d) 6
e) 1
f) 4

20. a) D
b) Y
c) Y
d) D
e) Y
f) D
g) Y
h) Y
i) D
j) D

18. a) Y
b) Y
c) D
d) Y
e) D
f) Y
g) D
h) D
i) Y
j) D

21. 1. ✓
2. ✗
3. ✓
4. ✗
5. ✓
6. ✗
7. ✓
8. ✓

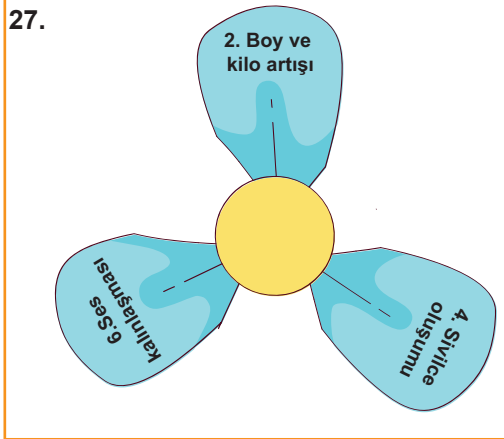
22. 1. Hipermetrop: Göz kusurunda ışık ışınları sarı lekenin arkasına düşer.
2. Dermatoskop: Deri hastalıklarının teşhisinde kullanılan alettir.
3. İşitme cihazı: İşitme kaybında kullanılan bir alettir.
4. Sarı bölge: Koku almaçlarının en yoğun bulunduğu kısımdır.
5. Dil itihabı: Tat alma organında görülen kızarıklıklar ve içi su dolu kabarcıklardır.
6. Sarı leke: Gözde görüntünün ters olarak oluştuğu yerdir.
7. İris: Gözün renkli kısmına verilen addır.
8. Şaşılık: Göz kaslarının uyumsuz çalışması sonucu oluşur.
9. İşaret dili: İşitme engelli bireyler çevreleriyle iletişim kurarken dudak okuma ve beden hareketleriyle konuşurlar.
10. Tat körlüğü: Bazı besinlerin tadını alamama durumudur. Doğuştan gelen kalıtsal bir hastalıktır. Tedavisi yoktur.

23. a) **Hipermetrop - Miyop**
b) **Sarı Benek**
c) **Östaki borusu**
d) **Katarakt**
e) **Tat Körlüğü**
f) **Sarı Leke**
g) **Göz Bebeği**
h) **Duyu Reseptörleri**
i) **Dermatoskop**

24. 1. **Kornea**
2. **Göz Merceği**
3. **Camsı Cisim**
4. **Kör Nokta**
5. **Sarı Leke**
6. **Ağ Tabaka**
7. **Damar Tabaka**
8. **Sert Tabaka**
9. **İris**
10. **Göz Bebeği**

25. a) **Çamaşır suyu-Bol su**
b) **Keskin kokulu**
c) **Aşırı sıcak ya da aşırı soğuk**
d) **Kulak**

26. 1. ✓
2. ✗
3. ✗
4. ✓
5. ✓
6. ✗
7. ✓
8. ✓

28. 1) **Destek ve Hareket Sistemi**
2) **Duyu Organları**
3) **Dolaşım Sistemi**
4) **Solunum Sistemi**

29. Kağan: **2 Nolu** Can: **7 Nolu**

30. 1. **Hipofiz Bezi:** Vücudun büyümesi için gereklidir.
2. **Tiroit Bezi:** Vücuttaki kimyasal olayların düzenlenmesinde görevlidir
3. **Böbreküstü Bezi:** Korku, heyecan anında salgılanır.
4. **Pankreas Bezi:** Kan şekerini ayarlar.
5. **Dişi Eşeyssel Bezi:** Dişilik hormonlarının salgılanmasını sağlar.
6. **Erkek Eşeyssel Bezi:** Erkeklik hormonlarının salgılanmasını sağlar.

31. **Kulak Kepçesi-Kulak Yolu-Kulak Zarı-Çekiç Örs Üzengi Kemikleri-Oval Pencere-Salyangoz-İşitme Sinirleri- Beyindeki İşitme Merkezi.**

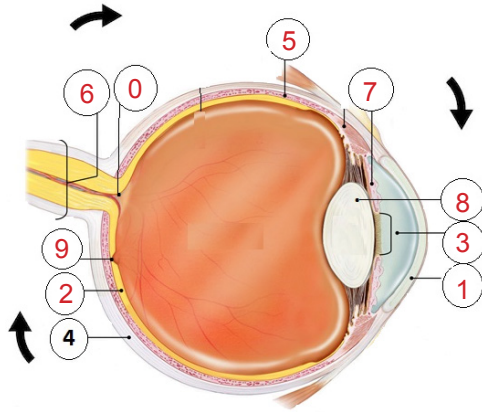
32.

Kulağın Kısımları

1.	Çekiç - örs ve üzengi kemikleri	..f.
2.	Yarım daire kanalları	..b.
3.	İşitme Sinirleri	..i.
4.	Salyangoz	..c.
5.	Östaki Borusu	..d.
6.	Oval Pencere	..h.
7.	Kulak zarı	..e.
8.	Kulak yolu	..g.
9.	Kulak kepçesi	..a.

33. 1. Y
2. D
3. D
4. D
5. D
6. Y
7. Y

34. Gözün Şeması

- a. 4, 2, 9, 6, 0, 5, 7, 8, 3, 1
b. 1, 8
c. 9
d. 7
e. 3
f. 4
g. 5
h. 4, 5, 2

35.

CEVAP ANAHTARI

36. B 64. C
37. A 65. D
38. B 66. A
39. C 67. C
40. C 68. D
41. C 69. D
42. D 70. D
43. D 71. C
44. D 72. C
45. C 73. B
46. D 74. A
47. B 75. C
48. B 76. C
49. D 77. D
50. B 78. A
51. D 79. A
52. D 80. C
53. B 81. C
54. D 82. D
55. C 83. B
56. C 84. C
57. C 85. A
58. C 86. B
59. D 87. C
60. A 88. D
61. C 89. B
62. C
63. B

meb.gov.tr